

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

1947

ч. 3

БЕРЕЗЕНЬ 1950 Спракує

Петро Андрусів

РІК VII. Ч. 4. ФИЛАДЕЛФИЯ, ПА., КВІТЕНЬ, 1950. ЦІНА 20 ЦЕНТІВ PHILADELPHIA, PA., APRIL, 1950. VOL. VII. No. 4

Володимир Старицький

ДЗВОНИ РАДІСНІ, ГУДІТЬ!

Готові будьмо! Близько час,
Коли святі церковні дзвони
Благовістять нам сонця схід
І сколихнуть усі кордони.

Готові будьмо! Це не сон:
Я бачу натовпи великі,
Обійми, сльози на очах
І теплі стиски рук і крики.

О, дзвони радісні, гудіть,
Надію лийте в хворі груди...
Дивіться: в натовпі — Христос,
Дивіться: люди — знову люди.

Підносить дивна легкість душу,
Це пишно в ній розцвів лотос!
Всі осягли слів силу дужу:
— Христос Воскрес!
— Воскрес Христос!...

ВОСКРЕСНИЙ ДЗВІН

Старезна затряслась дзвіниця,
Заграв, загув воскресний дзвін,
Аж стрепенулася зірниця,
Летять акорди наздогін
І адові гремлять проклін,
Землі ж і людям всім приносять
Велику радість із небес —
Гремлять, співають і голосять:
Христос воскрес,

Христос воскрес!

Могутній голос дзвона лється
По всіх закутинах Карпат,
Спасення вістуном несеться
Під солом'яні криші хат,
До бідних українських хат.
Кри авий піт з чола втирає,
Висушує потоки сліз,
Бо в грудях піснь воскресна
грає:

Христос воскрес,

Христос воскрес!

Прокиньтесь нині, милі браття,
Отрїть з лица засохлу кров,
Хай од Дону до Закарпаття
Увесь народ в одну любов
Зєднається, щоб одним звуком
Всесильна пісня до небес
Понеслася могутнім згуком:
Христос воскрес,

Христос воскрес!

А. З.

Головна Управа Союзу Українок Америки
і Редакція „Нашого Життя” складають сер-
дечні побажання Веселих Свят Христового
Воскресення усім членкам СУА, проводіві
і членам Світової Федерації Українських Жі-
ночих Організацій та всьому українському
народові по цей і той бік океану

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Микола Забелло

ВЕЛИКДЕНЬ НА ЧУЖИНІ

Понад Босфором, берегами,
Задивлений в чар моря плес,
Іду. Далеко дзвонять в храмі:
Христос Воскрес!..

І тут, і тут, в краю чужому,
Звіщає вістку гордий дзвін:
Добре і правда зло ізломить,
Бо вже Воскрес із гробу Він.

Так кличе дзвін, зове без влону
Піти молитися у храм
За мій народ, за Україну,
Що десь за морем, гень там.

Так хочеться повірить знову,
Що, як Воскрес із гробу Бог,
Народе мій, зірвеш окуви,
Воскреснеш знов для перемоги.

Так хочеться тут, над Босфором,
Повірити, що над Дніпро
Повернемось і дужим хором
Славитимем Христа, Добро.

Так хочеться, тут, на вигнанні,
Повірити в воскресні дні
Що вже неволі день останній,
Що будем знову ми вільні.

Іду із вигнанців рядами,
Іду молитися у Собор,
За Царградом, поза нами
Шумить схвильований Босфор.

Іду, евижається нам, наче
Чайки козацькі на морях
І чую пісні, мов, козачі,
Що линуть ворогам на страх.

Мій краю рідний, будь
Ти вольний,
Побідником на морі тім,
Я ж нині вигнанець бездольний
В краю далекім і чужім.

Лиш пісні гомони крилаті
І гомін дзвонів голосний,
Нагадують: Воскрес Розпятий,
Воскреснеш й ти, народе мій!

Царгород, 1949.

ЯГІЛОЧКА

Ягїл, Ягїлочка — Ягїлова дочка
Устала ранесенько, вмилася білесенько.
Ягїл, Ягїлочка — Ягїлова дочка
Квіточки забірала, віночок заплїтала.
Ягїл, Ягїлочка — Ягїлова дочка
На вулицю вийшла, як зіронька зійшла.

РАНО, РАНЕСЕНЬКО

Рано, ранесенько куроньки піли,
А ще найранше Ганусенька встала,
Раненько встала, сад замітала,
Сад замітала, землю копала,
Землю копала, вино садила,
Вино садила, стиха говорила,
Що Христос воскрес, воістину воскрес!

ПОДОЛЯНКА

Десь тут була Подоляночка,
Десь тут була молодесенька,
Тут вона впала, до землі припала
Ой, встань, устань, подоляночко,
Ой встань, устань, молодесенька,
Умий личенька, так як скляночку.

Ш У М

Нумо, дівки, нумо, заплетімо шума,
Шума заплетімо, гуляти ходімо.
Ходить шум по діброві, а шумиха рибу ловить,
Що вловила, те й пропила, сукні дочці не купила.
Стій, доню, до суботи, куплю червоні чоботи,
Червону плахту, зелену запаску,
Люби мене, козаченьку, коли твоя ласка.

НАШЕ ЖИТТЯ—OUR LIFE

Урядовий орган Союзу Українок Америки, виходить кожного місяця.

Редакція й адміністрація, 866 Норт 7-ма вул., Філадельфія 23, Па.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.50 річно, на пів року \$1.50. Поодинокі число 20 центів.

Official monthly publication of the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.00 per year — \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada \$2.50 per year, ½ year \$1.50. Single copy 20 cents.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Pennsylvania, under the Act of March 3, 1879.

Христос Воскрес!

Чи пригадуєте ті стурбовані суворі обличчя учасників богослужби у Велику Пятницю, під час покладення св. Плащаниці на Божий Гріб, що вказує на терпіння Христа, на наругу над Ним, і на мученицьку смерть Його? А потім ті самі обличчя — але які ж радісні, які ясні при першому співі „Христос Воскресе із мертвих, смертю смерть здолав і сущим во гробі живот дарував“?

У цьому моменті бувало по всій Україні починали гомонити всі церковні дзвони цю радісну вістку. Увесь народ глибоко переживав той момент сповіщення Христового Воскресення. Це ж після довгого посту і мовчанки приходять і сповнення надій і мрій. Це ж час безмірної радості, радості з перемоги Правди.

Сьогодні інакше як бувало. Сьогодні замовкли дзвони на землях наших. Сьогодні не змінилися обличчя українців і українок у рідному краї. Навпаки, вони суворі і стурбовані, як і були у Велику-Пятницю; бо у Великий День Воскресення вони ще далше у кайданах.

Сумні пережиття нашого народу переживають і сотні тисяч українців та українок поза межами України, по всьому широкому світі, у всіх його частинах, по через широкі моря та безмірні простори, як старі імігранти так і нові мандрівники, яким нема вороття на Україну, поки там є ворожа окупація й неволя.

Але чуємо — гомонить також пісня: Да воскреснет Бог і да расточатся всі врази Его і да біжат от лица Его ненавидящіи Его! І тому навіть у цей момент найважчої неволі українського народу — нехай пропаде у нас зневіра, а збудиться сильна незламна віра що як воскрес Христос так воскресне і Україна, бо вона терпить за свою святу Правду, за свою віру у Волю і Справедливість — од ворога тієї Правди і тому той ворог розточиться і втече як ненависник од лица Божого.

А тоді на вільній Україні загомонять знову радісно дзвони на Великдень і обличчя українців як на землях рідних так і по всьому світі ще розясніють повною радістю перемоги Христа і України.

З цією твердою вірою і з певністю зустрічаймо хоч як сумний сьогодні Великий День на Україні, з вірою що після важкого терпіння і мук віруючий український народ своїм трудом і боротьбою здобуде і забезпечить свою волю і незалежність.

I. Г.

Др. Олена Одріна

Великодня українська традиція

Коли пригадаю своє дитинство та дівочі роки, то не раз дивуюся чому в ті часи було так гарно навколо, особливо на весні.

Прокинешся ранком, а сонечко заглядає тобі в очі і сміється та голубить своїм теплом, а за вікном шумлять струмки, щебечуть горобці по весняному, а іноді прилетить щиглик і все цвірінкає про прихід весни. В полі розливаються пахощі від зогрітої сонцем землі; в небі високо вється жайворонок з ніжною піснею і все це напоєне чистим прозорим повітрям. Так тобі зробиться на серці легко і весело, здається і ти десь полетів би в те далеке, без краю блакитне небо. Таке буває, звичайно, на нашій любій батьківщині, на прикінці березня та в квітні. Все встає і прокидається від тяжкого зимового сну.

А тут ще і друга радість наближається Великдень. Яке це чудове, радісне свято!

Задовго до цього дня починають люди готуватися — всі бажають щоб у цей день було

все якнайкраще. Чистять, прибирають та прикрашають в домі, а на сідлах білять, навіть хати назовні і всі вони тоді всміхаються своєю білизною весняному сонцю та Великодньому Дню. Яка прекрасна вербна неділя з великою Службою в церкві, а страсний четвер! Любо слухати дзвони, що лунають по всьому місту після кожного прочитаного евангелія.

Ніч темна, на небі міріади зірок, а на землі ідуть, по Службі Божій, тисячі людей з горючими свічечками, та різнокольоровими ліхтариками — і тобі здається, що з неба впали зірки та й розкотились по всьому місту.

Душа та серце наповнювались таким теплом і в той же час якимось смутком, ніби ти був присутній при всіх стражданнях Того, що прийшов спасти мир.

На страсному тижні починали писати писанки — і це було ціле мистецтво, виписати писанку, так щоб вона була найкращою, щоб міг пишатися

нею через всі свята. Найбідніша родина в цей день мала паску, крашанки та шматок сала для посвячення.

Звечора починали прибирати пасхальний стіл і чого тільки не було на ньому. Посередині пишалося красно прибрано паска, поруч з нею лежало, з хрином у роті, підсмажене поросся, ковбаси всіляких сортів, а солодоців та різноманітного печива, тортів, баб, бабок то було стільки, що годі було в тому розібратись. Все це прикрашено масою найліпших квітів та різною весняною зеленню.

По цім готували кошик з різною їжою для посвяти.

Нарешті, закінчивши це все, господиня і вся родина милися та одягали найліпше, звичайно нове убрання й ішли о півночі до церкви.

Настрій у всіх був бадьорий та радісний. Рівно в 12 годині починали дзвонити дзвони у всіх церквах, оповіщаючи радісну вістку про Воскресіння Христове. Всі цілувалися тричі і навіть ті хто був у сварці теж христосувались, збуваючи про свою ворожнечу.

По Службі Божій святити Паски та ішли розговлятися до найстаршого в родині.

Сідали всі за стіл по старшинству, читав молитву найстарший, різав свячене і кожний мусів підійти до нього похристосуватись і взяти по шматочку з кожної свяченої страви. У кого не було родини

таких запрошували до себе сімейні, щоб ніхто не був засмучений в цей світлий всіх об'єднуючий день. Найбільша радість була малятам, бо їх всі обдаровували різними солодощами та цікавими іграшками. Старші діти, за старим звичаєм, повинні були вітати старих родичів.

Після відпочинку збирались цілими родинами, брали зо собою паску та крашанки й ішли на цвинтар.

Крашанки залишали на могилі, ніби цим христосувались та єдналися з душами померлих, а паску дробили на шматочки щоб нагодувати пташок.

В цей день був дуже добрий звичай обдаровування бідних, які у ці дні забували свої злидні. Дуже багато пекли та варили для тих хто сидів у в'язниці та був немічний у лікарнях. Людське серце розчинялось, робилось лагідне та добре і прагнуло вчинити в цей день як можна більше добра.

І скільки радості та задоволення відчувала людина від своїх добрих вчинків!

Ці щасливі і радісні переживання мав народ який зберіг у своїх серцях старі традиції та щирі пошану один до одного.

На превеликий жаль, вже за наших часів, це все прекрасне змитає залізна рука комунізму, викорчує усі традиції, та намагається посіяти в душах людей лише злобу, ворожнечу і смуток.

ЦАРІВНА

Царівно, ми твої гості! Ладо моє, ми твої гості.
Бояре, за чим ви в гості? Ладо моє, за чим ви в гості?
Царівно — за дівчиною. Ладо моє, за найстаршою.
Бояре, ми не даємо. Ладо моє, ми не даємо.
Царівно, моє, ми не беремо, Ладо, моє ми не беремо.

КРИВИЙ ТАНОК

А в кривого танця та не виведу кінця,
Треба ж йому та й виходити, ладу ж йому та й знаходити.
Ой вінку, мій вінку, та хрещатий барвінку,
Ой я тебе та й ізвила, а ще вчора та й із вечора.
А ще вчора та й із вечора та й темньої ночі
Та темньої ночі та ще й при ясній свічі.
Ой я тебе та й повісила у коморі та й на кілочку.
У коморі та й на кілочку та й на шовковім шнурочку.
Ой я тебе та й не думала нелюбові та й оддавати.
Нелюбові та й оддавати, барвіночок та й потоптати.

ДАВНЯ ВЕСНА

Була весна весела, щедра, мила,
Промінням грала, сипала квітки,
Вона летіла хутко, мов стокрила,
За нею вслід співучі пташки.

Все жило, усе загомніло,
Зелений шум, веселая луна,
Співало все, сміялось і бренило;
А я лежала хвора, самотна.

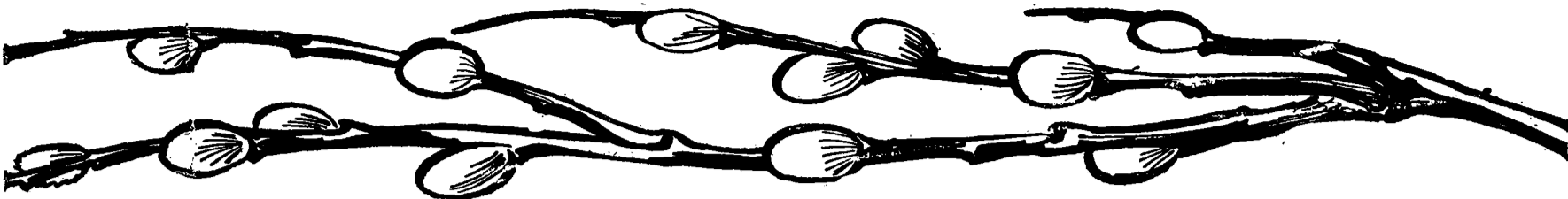
Я думала: Весна для всіх настала,
Дарунки всім несе вона ясна,
Для мене тільки дару не придбала,
Мене забула радісна весна.

Ні, не забула! У вікно до мене
Заглянули від яблуні гілки,
Замиготіло листячко зелене,
Посипались білесенькі квітки.

Прилинув вітер і в тісній хатині
Він про весняну волю заспівав,
А з ним прилинули пісні пташині,
І любий гай свій відгук з ним прислав.

Моя душа ніколи не забуде
Того дарунку що весна дала —
Весни такої не було й не буде
Як та була що за вікном цвіла.

Леся Українка

Ганна Селегень

Великдень під Совітами

Великдень під Совітами. Такий як і інші, наповнені турботою і працею дні, подібні між собою як дві краплі води. Такий самий сумний і сірий час як і решта буденних днів „щасливого” совітського громадянина, що губляться в далечині минулих років, не залишаючи жадного сліду в людській пам'яті, хіба тільки трапилося в один з них якийсь страшне лихо, незвичайне навіть за совітських умовини чи несподівано всміхнулася доля якоюсь парою здобутих в черзі черевиків.

Але чи справді це було так? Чи, дійсно нам, колишнім підсовітським українцям нічим більше згадати велике християнське свято? Можливо, ми престо не вміли спостерігати, або спостерігавши, не зробили належних висновків.

Спробуймо зробити їх тепер. Велике степове село давно огорнула вохка тепла весняна ніч. На передодні випав дощ, небо було укрите густими хмарами, за якими заховались зірки. Над селом лунають дзвони і ось там, на дзвінниці; закликає селян рятувати церкву.

Лунають дзвони. І вже біжать з усіх кутків збуджені дзвоном люди, біжать темними вулицями, по розбитому весняному болоті, біжать старі, чоловіки, але більше жінки, багато жінок, і скоро вже вся площа перед церквою повна людей. Чоловіки похмуро мовчать, зате жінки завзято і рішуче наступають на комсомольців. Але на допомогу останнім наспіває селянська міліція, підсилена загонами з

ближчого містечка. Зав'язується жорстока бійка, розпочата жінками, підтримана пізніше чоловіками. Але селяни відступають перед зброєю.

Натовп розсіюється, дзвони знято і відвезено до міста, разом з ними забрано і багатьох селян. Церкву замкнено перед самим Великоднем, а селяни спокутують свій „злочин” на далекій півночі, на невільничій праці.

Такий один з численних епізодів боротьби українських селян за свою церкву, в якій ведуть перед українські жінки.

Але нерівна боротьба закінчується поки перемогою насильника. Всі сільські церкви вневдовзі закрито „на бажання населення”, як твердять большевицькі часописи. Зачинено церкви і по містах.

І знов наступає Великдень. Мовчать дзвони по цільї України, зруйновано церкви, на їхньому місці влаштовано площі, садки, збудовано клуби. У цілому великому місті Х. залишається єдина церква на цвинтарі. У Великодню ніч стоїть і вона мовчазна, але дивно осяяна вогнями із середини, оточена рухливими вогниками зовні. Зі всього міста зібрались віруючі до цього храму; густим натовпом стоять у церкві, наповнюють двір і садок біля неї, товпляться серед могил на цвинтарі. А навколо, на вулиці довгим рядом стоять вози, з накритими чистими рушниками пасками і яйцями. Поважні селяни чекають поруч посвячення пасок, щоб після Служби Божої везти свячене до своєї хати, щоб розговоритися з родиною за старовинним батьківським звичаєм.

А в місті старенька матуся, додержуючись і собі традиції батьків, спекла малесеньку пасочку, пофарбувала яєчка. Пекла уночі, крадькома, щоб не побачили сусіди. Так само в таємниці понесла свою пасочку до церкви, щоб розговорилась діти ще перед відходом на працю. А впоравшись з пасками, побігла до крамниці, „застояти” чергу. Бо саме у Великодню ніч большевики продавали зголоднілому населенню гостро дефіцитний крам, — хліб, цукор, олію, втрагнучи відтягти людей від церкви в це велике свято.

Тим часом на вулицях лютував зухвалий натовп, снували освітлені смолоскипами авта, комсомольці-безвірники в машинах зо співами і криком вхоплювались за церковну огорожу, проникали до церкви, відривали людей від молитви, перешкоджали Службі Божій. Безвірники справляли „Комсомольську паску”

Але даремно! Зухвала антирелігійна пропаганда, знущання над релігією і переслідування віруючих не встані були вбити глибоке релігійне почут-

Хто зложив датки на видання творів Лесі Українки

Коли в 1947 році Головна Управа Союзу Українок Америки побачила можливості видання творів Лесі Українки в англійському перекладі д-ра Персивала Канді, вона вдалася до відділів з проханням зачати збірку грошей. Тоді ми знали, скільки треба заплатити за переклад та приблизно скільки треба грошей на видання. Але збірковій кампанії ми не починали, бо вірили, що відділи самі зрозуміють вагу цього діла й постараються, щоб США своїми власними силами це видання випустило у світ, для слави нашої організації й українського народу та його культури. З приємністю треба зазначити, що без спеціальної кампанії відгук був дуже добрий.

Найперша зголосила свою пожертву Філія США в Дітроїті, присилаючи 147,00 доларів. Як видно із поданого нижче звіту, Дітроїт дальше стоїть на першому місці. Ми віримо, що другі місцевості схочуть теж виказатись таким добрим рекордом, а ті відділи, які ще нічого дотепер не дали, найдальше до кінця травня пришлють свої дари.

Мусимо теж відзначити ці особи, що прислали свої дари, а яких імена подаємо тут також.

Від 1947 року до 25 березня 1950 прислали на фонд видання творів Лесі Українки в англійському перекладі:

Комітет відділів 5, 31,	
61 США Дітроїт, Миш.	400,00
Від. 42 Філадельфія, Па.	200,00
Відділ 37 Дітроїт, Миш.	190,00
Філ. США Дітроїт, Миш.	182,00
Відділ 31 Дітроїт, Миш.	181,00
Відділ 5 Дітроїт, Миш.	115,00
Відділ 23 Дітроїт, Миш.	100,00
Відділ 21 Бруклін, Н. Й.	75,00
Відділ 6 Рочестер, Н. Й.	60,00
Від. 46 Філадельфія, Па.	60,00
Від. 60 молодечий, Клівленд, Огайо	60,00
Від. 48 Філадельфія, Па.	51,00
Відділ 4 Нью Йорк, Н. Й.	50,00
Відділ 16 Дітроїт, Миш.	50,00
Відділ 28 Ньюарк, Н. Дж.	50,00
Окружна Рада США, Філадельфія, Па.	50,00
Відділ 3 Нью Йорк, Н. Й.	45,50
Відділ 1 Нью Йорк, Н. Й.	45,00
Відділ 2 Честер, Па.	26,00
Відділ 14 Клівленд, О.	25,00
Від. 26 Гемтрамк, Миш.	25,00

Від. 29 Вунсакет, Р. Ай.	25,00
Відділ 30 Клівленд, О.	25,00
Від. 41 Філадельфія, Па.	25,00
Відділ 59 Балтимор, Мд.	25,00
Відділ 8 Бронкс, Н. Й.	22,00
Відділ 7 Акрон, Огайо	10,00
Від. 20 Філадельфія, Па.	10,00
Відділ 25 Клівленд, О.	10,00
Відділ 44 Бостон, Масс.	10,00
Відділ 45 Манчестер, Н. Г.	10,00
Відділ 55 Рочестер, Н. Й.	10,00
Від. 57 Філа., Па. (мол.)	10,00
Від. 53 Бруклін, Н.Й. (м.)	5,00

ПОДИНОКІ ЖЕРТВОДАВЦІ:

Ангелина Банах, Філадельфія, Па.	15,00
Катерина Ярош, Філадельфія, Па.	15,00
Д-р Н. Пелехович-Гайворонська, Форест Гиллс	10,00
Анастасія Г. Бідовус, Ван Дайк, Миш.	10,00
Анастасія Мордус. Лос Анджелес, Кал. (збірка)	10,00
П. Баранецька, Дітроїт	5,00
Анна Бафф, Філадельфія	5,00
Марія Сидірко, Бруклін	5,00
Марія Селінська, Бостон	5,00
Марія Чопйк, Філадельфія	5,00
Марія Бутяк, Манчестер	3,00
Іванна Котовська, Пайн Біч	3,00
М. Лишка, Дітроїт, Миш.	2,00
К. Микитин, Павтакет	2,00
Анаст. Кочан, Джоліет, Ілл.	2,00
По 1,00 дол.: Магда Шевчук, Ленггорн, Па.; Анна Албрехт, Вунсакет, Р. А.; Юлія Бурак, Філадельфія, Па.	

Обеднання Українських Жінок в Німеччині, з речей присланих на ціль видання творів Лесі Українки, продано в Централі за 45,00 дол.

Більш як половина відділів ще зовсім не відгукнулася. На них покладаємо надію, а теж віримо, що сильніші відділи, які дотепер прислали замало, відповідно до їхнього числа членок, доповнять свої дари.

За піддержку і зрозуміння відділам США та поодиноким жертводавцям — сердечна подяка.

Дальші жертви будемо проголошувати.

Олена Лотоцька, голова,
Катря Ярош, секретарка.

Шість місяців в Європі

(Спеціальний допис до "Нашого Життя")

В чужих країнах перебула я шість місяців. Здавалося б, що в чужих краях усе чуже, навіть люди чужі. Але так воно не було зо мною. Воєнна хуртовина порозкидувала по цілому світі наших людей, і я мала нагоду бачитися з ними в усіх тих країнах.

Стефанія Абрагамовська
Грицько

Приїхавши до Лондону, завтра першого дня запитала шофера таксівки, чи знає, як мене завезти до українського дому. Показалося, що українці й їхня домівка знані лондонцям. Після довгої їзди по місті він привіз мене туди, де я бажала. Я ще добре не висунула голову з авта, як почула рідну мову. Якраз два молоді чоловіки виходили з домівки та розмовляли між собою. Я кликнула з радості: „Вітайте, українці, я щойно приїхала з Америки та хочу завітатися з членками С. У. Б.“ Врадувалася я ними, а вони мною. Зараз таки звернули зо мною до домівки і там мене представили цілому гуртові людей. Там пізналася ближче з панями О. Коростовиць, О. Шайдович і Н. Терлецькою. Було там багато інших пань, яких імен собі не пригадую. Розпитувано мене про С. У. Б. та про СФЖУО. Бажали, щоб їм присилано більше примірників „Нашого Життя“ та заявили, що постараються приєднатися до СФУЖО.

На другий день я виїхала до Стокгольму, столиці Швеції, де тоді перебував мій чоловік. Там я перебула шість місяців.

У Швеції нема багато українців; приблизно яких 290 душ, розкинутих по цілій Швеції, і то переважно чоловіки. Всі там належать до Української Громади імені Пилипа Орлика, а до Українського Академічного Клубу ті, що їм прислугують на це право.

У Стокгольмі є також українське пресове бюро У. П. К. Майже щодня я перебувала в тім бюро. Час гарно сходив і я зовсім не чулась як на чужині, бо перебувала завжди між своїми людьми.

Прийшов час і треба було знову вертатися до Нью Йорку. Поворотною дорогою я бажала вступити до Бельгії та Франції. На лєтовищі в Брюкселі, столиці Бельгії, стрінули

нас пані Витязь і пані Пришляк (я їхала разом зо своїм мужем). Вони привезли нас до української домівки та завітнали з тамошньою громадою. Я була також у Лювені, відвідати наших студентів. Там їх є 50 осіб із різних сторін України, греко-католики і православні. Живуть у бурсі, яку удержує Папа Римський. Наші студенти студіюють на різних факультетах. Я мала змогу бути на зборах громади та наслухатися про їхні жалі на безвихідне положення. Українці в Бельгії не мають права деінде працювати, як тільки в копальнях, де мешкають у тісних брудних бараках. З їх розмов я довідалася, що їхня найбільша жура є, щоб якнайскоріше виїхати з Бельгії. Багато з них передало мені поздоровлення до своїх рідних в Америці.

В розмові з панями Витязь, Пришляк, Дзьоба, Огаренко я пізнала, що українки в Бельгії мають мало контакту з нашим С. У. Б. Вони бажали б, щоб звідси, це є з Америки, вислати їм більше „Нашого Життя“.

По чотирьохденнім побуті в Бельгії я виїхала до Франції, до Парижу. Там уже є численніша наша еміграція, і старша, бо декотрі прийшли зараз після першої світової війни. Там я стрінула свого стрічного брата, Михайла Абрагамовського. Тридцять шість років його не бачила, що за радість після стільки років побачити одного з рідних.

В Парижі була в домівці Українського Допомогового Комітету, де пізнала пань Голіян і Книш. Відвідала українську друкарню та домівку Української Громади, якої головою п. інж. Созонів, дуже симпатична людина. На могилі Симона Петлюри зложила я вінець від С. У. Б. З розмов із жінками виходило, що бажать собі тіснішого звязку із С. У. Б., часописів та директив. З усіх місцевостей, де я була, українське жіноцтво щиро поздоровляє через мене Управу та членку С. У. Б. бажая їм успіхів у дальшій їхній праці та просить не забувати за своїх сеестер за океаном.

Нью Йорк, 16. березня 1950.

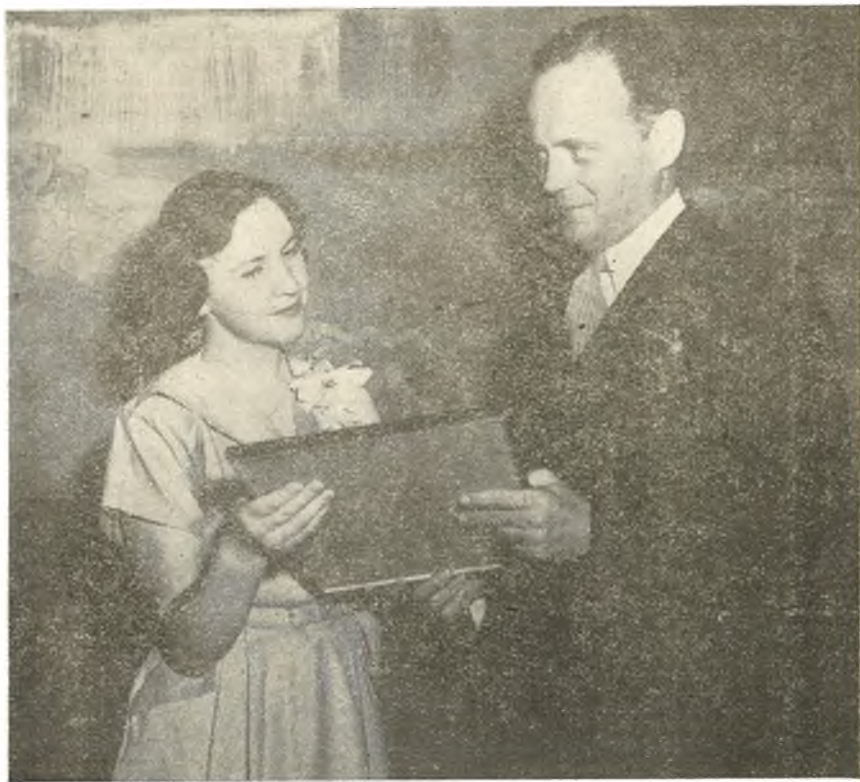
Стефа Абрагамовська-Грицько,
член Головн. Управи СФУЖО

ЗАПИСИДАЄ ЗНИЩЕННЯ СВІТУ

Відомий учений д-р Гаррисон Бравн, професор Шикагоського університету, сказав в Нью Йорку, що на його думку держави вживуть водородової бомби, колиб прийшло до нової війни.

Гидрогенова бомба, заявив він, змела б усе життя з лиця землі. „Я хочу вас запевнити, що це рішуче не є жадне перебільшення, що я оце говорю“, додав він.

(Гидроген, водень, це найлегший газовий елемент, який у сполуці з киснем, киснем, формує воду, а без сполуки появляється у вулканічних газах).

Едвард Барретт, заст. держ. секр, передає панні Славі Хомяк відзначення і чек на \$500 за її статтю про Голос Демократії

Перед поважним завданням

У днях 11. і 12. листопада щ. р. відбудеться у Філадельфії 9-та конвенція Союзу Українок Америки. Ця подія важна не тільки для самого жіноцтва, але й для українського народу бо відомо усім, яку ролю сповняє С. У. Б. в будові нашого національного життя.

Адже на цій конвенції, де будуть представниці більш трьох тисяч українського організованого жіноцтва, йтиме не тільки про підсумки минулого, але й головне про плани та можливості найкориснішої праці в майбутньому.

Треба ясно усвідомити собі й те, що всякі постанови мають свою правну силу аж до чергового такого акту делегатки повинні приступати після зрілої надуми. Кожне рішення конвенції заважає на праці відділів С. У. Б.

Делегатки що пойдуть на конвенцію, беруть на себе велику відповідальність. Вони йдуть не тільки тому, щоб дати свою згоду на те, що буде предложене, але мають теж право і обовязок самі надати

напряму дальшій праці С. У. Б. До своїх обовязків делегатки мусять поставитися дуже поважно.

Відділ не може в тому разі керуватися тим, хто має змогу поїхати, кому це легше зробити, але тим — хто повинен поїхати, хто добре орієнтується в організаційних справах.

Крім справ що кожної конвенції є на програмі, ми стоїмо ще перед новими національними й організаційними проблемами. Резолюції, проекти й внески предложені й вирішені конвенцією, то значить делегатками, мають бути опісля совісно виконані членками організації.

Це наш обовязок, це наказ часу. І про це нашим делегаткам слід пам'ятати: Не зражуймося труднощами, ми їх мусимо побороти.

Союз Українок Америки твердиня українського національного життя й такою мусить зостатися на багату покоління.

Філадельфія, Па.

Антоніна Кульчицька
1-ша місто-голова С. У. Б.

СОВІТЬСЬКА УКРАЇНА — НЕ САМОСТІЙНА ДЕРЖАВА

Совітська Україна і Білорусь мають у Совітськїм Союзі деякі формальні привілеї, яких не мають інші члени ССРСР, а саме: вони мають окремих закордонних міністрів, є членами Об'єднаних Націй, підписують міжнародні договори й умови.

Однак це тільки на папері. Насправді Україна і Білорусь ніколи нічого не вирішають ані не підписують — крім того, що їм прикаже Москва. Наприклад, в Об'єднаних Націях завжди додають лише 2 голоси до 1 голосу Москви. Це є, зрештою, факти відомі і ніхто інакше їх не інтерпретує, ані не буде інтерпретувати, поки над Україною і Білоруссю буде диктаторська верховлада большевицької Москви.

Англія пробувала навязати дипломатичні взаємини з Україною і Білоруссю, та це бу-

ло даремне, хіба щоб ще зайвий раз ствердити, що совітська Україна і Білорусь є провінції ССРСР, а не самостійні держави.

З другого боку, проба уряду Англії показує його настрої, а українцям і білорусам знову нагадує, що боротьба за їхню державну незалежність мусить продовжатися аж до перемоги.

ІРО

Міжнародна Організація для Збігців (ІРО) мала закінчити свою діяльність 30. червня цього року, але вирішено продовжити існування установи до 30. березня, 1951 р.

Досі ІРО розмістило більш 700,000 переміщених осіб, але ще дожидають переселення кілька сот тисяч.

Америка має призначити на продовження акції ІРО ще 25 мільонів доларів, це є приблизно половину її плянованих витрат.

Вісті Централі

ДО ЦЕНТРАЛІ ПРИСЛАЛИ В БЕРЕЗНІ, 1950:

РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГ. ФОНД:

Відділ 4	Нью Йорк, Н. Й.	20,00	5,00
5	Дітройт, Миш.	20,00	5,00
8	Бронкс, Н. Й.	20,00	5,00
28	Ньюарк, Н. Дж.	20,00	5,00
37	Дітройт, Миш.	20,00	5,00
44	Бостон, Масс.	20,00	5,00
56	Шикаго, Ілл.	20,00	5,00
59	Балтимор, Мд.	20,00	—

ПОМІЧНА КАНЦЕЛЯРІЙНА СИЛА:

Відділ 4	Нью Йорк, Н. Й.	15,00
5	Дітройт, Миш.	20,00
8	Бронкс, Н. Й.	5,00
28	Ньюарк, Н. Дж.	15,00
37	Дітройт, Миш.	5,00
44	Бостон, Масс.	5,00
59	Балтимор, Мд.	10,00

ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШОГО ЖИТТЯ“:

Відділ 4	Нью Йорк, Н. Й.	15,00
6	Рочестер, Н. Й.	10,00
8	Бронкс, Н. Й.	5,00
28	Ньюарк, Н. Дж.	25,00
29	Вунсакет, Р. Ай.	10,00
37	Дітройт, Миш.	5,00
43	Вайтстон, Н. Й.	5,00
44	Бостон, Масс.	10,00
49	Боффало, Н. Й., збірка	27,00
59	Балтимор, Мд.	10,00

Марія Передак, Честер, Па.	3,00
Марія Селінська, Бостон, Масс.	2,00
Марія З. Макарушна, Бронкс, Н. Й.	2,00
Юлія Крумм, Гекетставн, Н. Дж.	1,00
Агафія Фіца, Шикаго, Ілл.	1,00
Вікторія Навроцька, Філадельфія, Па.	1,00
Катерина Берків, Саннісайд, Н. Й.	1,00

НА ВИДАВАННЯ ТВОРІВ Л. УКРАЇНКИ:

Відділ 4	Нью Йорк, Н. Й.	50,00
6	Рочестер, Н. Й.	50,00
8	Бронкс, Н. Й.	5,00
23	Дітройт, Миш.	25,00
28	Ньюарк, Н. Дж.	30,00
30	Клівленд, Огайо	25,00
44	Бостон, Масс.	10,00
Анаст. Г. Біловус, Вен Дайк, Миш.	10,00	
Марія Селінська, Бостон, Масс.	5,00	

КОНВЕНЦІЙНИЙ ФОНД:

Відділ 4	Нью Йорк, Н. Й.	10,00
28	Ньюарк, Н. Дж.	10,00
48	Філадельфія, Па.	10,00

НА ВКЛАДКУ ДО СФУЖО:

Відділ 4	Нью Йорк, Н. Й.	4,00
5	Дітройт, Миш.	12,00
20	Філадельфія, Па.	6,00
28	Ньюарк, Н. Дж.	10,00
29	Вунсакет, Р. Ай.	6,00
37	Дітройт, Миш.	2,40
48	Філадельфія, Па.	10,50
59	Балтимор, Мд.	10,00

СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД:

Марія Селінська, Бостон, Масс.	1,00
--------------------------------	------

РЕЗЕРВОВИЙ ФОНД:

Відділ 37	Дітройт, Миш.	5,00
-----------	---------------	------

ФОНД МАТЕРІ Й ДИТИНИ:

Відділ 28	Ньюарк, Н. Дж.	10,00
-----------	----------------	-------

ПЕРЕДПЛАТИ ПРИСЛАЛИ:

Павлина Будзол, Дітройт, Миш.	9
Олена Швед, Озон Парк, Н. Й.	7
Марія Ясінська, Дітройт, Миш.	6
Павлина Панамаренко, Філадельфія	4
Емілія Слободзян, Філадельфія, Па.	4
Розалія Вецаль, Вунсакет, Р. Ай.	3
Катерина Шемердяк, Шикаго, Ілл.	3
Олена Штогрин, Філадельфія, Па.	3
Кароліна Барчевська, Вудеайд, Н. Й.	2
Петрунедя Пецюх, Честер, Па.	2
Ева Хомів, Бронкс, Н. Й.	2
Марія Гургула, Віндзор, Онт.	2
Розалія Пусило, Клівленд, Огайо	2
Марія Буцяк, Ньюберипорт, Масс.	2
Марія Марусевич, Нью Йорк, Н. Й.	2

ПО ОДНІЙ ПЕРЕДПЛАТІ: Олена Шеларович, Анастасія Рудакевич, Катерина Доманчун, Марія Бабяк, Катря Ярош,

ВІДОМА СПІВАЧКА ВЕРОНІКА ЦЕГЕЛЬСЬКА

Марія З. Макарушна (за 3 роки), П. Кух, Софія Казак (за 2 роки), Е. Шпікула, Олена М. Даглес, Анастасія Паньків, Юлія Крумм, Марія Кузик, Юстина Смарш, Анна Присташ, Євгенія Леськів, Марія Передак, Юлія Припхан, М. Кердил, Ольга Коренець, Катерина Берків (за 2 роки), Марія Селінська, Олена Гордінська.

Із щирою подякою

АННА СИВУЛЯК, фін. секр.
МАРІЯ БАБЯК, насіерна

ВИТРАТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО УРЯДУ

Витрати федерального уряду Злучених Держав виросли до небувалих розмірів. Ще 35 років тому, в 1915. витрати федерального уряду не досягали 1 біліона доларів, а власне були 746,000,000 дол., тепер же, в 1950, витрати перевищують 43 біліони доларів.

На підставі бюджету, який предложив президент Труман, на ці витрати приходиться пересічно по 265 дол. річно з кожного чоловіка, жінки і дитини.

Бюджет такий високий і податки високі через витрати на воєнні цілі, а саме на національну оборону, на ветеранів, на проценти від воєнних довгів, на міжнародні справи, які теж зв'язані з національною обороною. Перед останньою війною американський народ платив 29% у своїм бюджеті на воєнні цілі, тепер платить 71%, що значить, що лише 29 центів із кожного податкового долара лишається на інші цілі.

ЖУЧОК

Ходить Жучок по дубині,
А Жучиха по ялині.
Грай, Жучку, грай небоже,
Най ти Пан-Біг допоможе!
На Жучкові черевички,
Бо сам Жучок невеличкий.
Грай, Жучку, грай
Грай, Жучку, грай небоже,
Най ти Пан-Біг допоможе!
На Жучкові жупан ясний,

В Західній Україні; і в Польщі, а пізніше в Австрії й Німеччині була відома співачка Вероніка Цегельська, яка минулого літа приїхала з чоловіком, д-ром Юрієм Цегельським, і дітьми до Америки.

Пані Цегельська колоратурний сопран, визначилась особливо як співачка в радіо. Після музичних студій перше під проводом оперного співака Новака у Познані (спеціалізація співу в радіо) і потім в Козловської у Варшаві, вона доповнила вивчення українського репертуару в Іванні Приймової у Львові.

Вона виступала спершу під дівочим іменем як Вероніка Дроздовська, а після вінчання як Цегельська

Підчас війни і після скінчення жила з родиною на скитальщині й виступала на концертах в Австрії й Німеччині.

Пані Цегельська студіювала музику і працювала як артистка співачка, але ніколи для кар'єри, а завжди для улюбле-

Бо сам Жучок дуже красний.
Грай, Жучку, грай небоже,
Най ти Пан-Біг допоможе!

ного нею музичного мистецтва.

Тепер живе у Філадельфії, а принагідно виступає на концертах та в ансамблю Веселої Трійки.

Побажати б пані Цегельській щоб і в Америці змогла виступати в радіових авдіціях.

1,875 ВИЩИХ ШКІЛ В АМЕРИЦІ

У Злучених Державах є тепер 1,875 університетів і колегій, в тім 500 молодечих колегій. Найбільший приріст вищих шкіл в Америці був за останніх 10 років. Рахують, що за дальших 10 літ число самих молодечих колегій подвоїться.

Студентів у тих вищих школах є тепер 2,500,000, коли 10 літ тому було тільки 1,500,000.

Майно усіх цих вищих шкіл оцінюють на 3,600,000,000 дол.

Всього населення у Злучених Державах є коло 150,000,000, значить на мільон населення припадає приблизно 12 вищих шкіл.

ПАННА КУЛЬЧИЦЬКА МУЗИЧНИМ КЕРІВНИКОМ

Панна Аделейда Кульчицька одержала становище музичного керівника публичних шкіл в Содертон, Па.

Панна Кульчицька покінчила музичні студії в університеті Темпел у Філадельфії.

Вона дочка п. Антоніни Кульчицької, першої містоупредсідательки Союзу Українок Америки

НОВА КНИЖКА! — ЗАМОВЛЯЙТЕ!

УЖЕ ДРУКУЄТЬСЯ

Вибір Творів Лесі Українки

В АНГЛІСЬКИМ ПЕРЕКЛАДІ П. З.

SPIRIT OF THE FLAME

Це є вибір поезій, драматичних поем і драм Лесі Українки у перекладі Персивала

Канді, з його довшим переднім словом (життєпис поетки і пояснення до творів)

під редакцією професора Коломбійського університету, Кляренса А. Маннинга

КНИЖКА НА 300 СТОРІН, З НЕВІДОМИМИ ДОСІ ЗНИМКАМИ АВТОРКИ,

В ГАРНІЙ ОБКЛАДИНЦІ \$4.50

Видає Союз Українок Америки

Замовляйте вже тепер

Ukrainian National Women's League of America

866 NORTH 7th STREET

PHILADELPHIA 23, PA.

У гостині в малярки

На прощальній вечірці, яку уладила для мене гостинна Філія СУА в Дітройті, між знайомими мені панями зразу спостерігаю нову, визначну постать: висока, гарна, хоч вже не молода пані, в чорному оксамитовому одязі. Нас знайомлять: це пані Анна Бичинська, визначна малярка й письменниця. Вона приїхала з Арм Арбор 30 миль звідси нарочно, щоб познайомитися з нами. Вона прохає мене відвідати її. Радо приймаю пропозицію й ще того вечора автом, кермованим панною Евелін, дочкою пані Бичинської, заїздивою перед ганок гарної поверхової хати родини Бичинських.

І зразу, як тільки увійшли ми у велику світлицю, стаю очарована. У вазонах екзотична зелень, у вазах китиці свіжих хризантем, на стінах з образів малярки грають усіми красками квіти. Вони такі живі, свіжі, що здається, кімната пахне ними. Є між образами й фрагменти міста і сцени з порту, але мою увагу полонюють перше квіти.

Я не є знавець малярства. Не вмію аналізувати мистецьких вальорів образів. Я тільки потраплю відчувати їх правду й красу. І це власне заговорило до мене голосно із картин пані Бичинської.

Пані Анна Бичинська з роду лемканя. Батьки її Олександр і Марія Курилло — бідні селяни зо села Смільник, на Лемківщині; переселились в Америку давно, так що пані Анна найстарша з їх десяти дітей, яка має тепер 66 літ (виглядає 10 літ молодша), вже народилася в Америці. Молодою вийшла заміж за Жигмонта Бичинського, пресвітеріанського проповідника й замешкала з ним у Канаді. Тут обоє брали живу участь у громадянській роботі. Коли ж їх діти, а було їх п'ятеро, попідростали, батьки, щоб дати їм змогу здобути вищу освіту, перенесли до Америки, замешкали в містечку Арм Арбор, де знаходяться найкращі американські високі школи, які стягають до себе молодь із цілої Америки. Досить сказати, що на 50 тисяч мешканців майже половина, бо 22 тисячі, це студенти університету і високих шкіл. Завдяки тому, всі п'ятеро дітей п-ва Бичинських покінчили університетські студії.

Пані Бичинська після двох років студій в академії малярства, в часі яких належала до найкращих учнів, ще рік студіювала скульптуру, в якій теж проявила великий талант. Це все було перед 15 роками. Щороку в Дітройті відбувається велика виставка, в якій пані Бичинська бере участь і дістає все високу оцінку за свої праці у пресі і в наукових колах.

Пані Анна займається теж літературною працею. Деякі її новельки із життя перших українських імігрантів, бачила я друковані в англійській ілюстрованій журналі. Вона обіцяла одну новельку перекласти українською мовою. Рідний край пані Бичинська відвідала ще зо своїм чоловіком, що помер 3 роки тому. Перебувала тоді два роки у Львові.

Пані Бичинська має багато

готових образів. Вони поскладані одні на одних в малій кімнаті на долині, частина на другому поверсі. Там теж знаходиться велика бібліотека її покійного чоловіка та манускрипти її праць і велика повість, автобіографічні спогади, її чоловіка.

Оглядаю цілий дім і врешті питаюся: Але де властиво Ваша робітня? Пані Анна засміялася. Робітня? Не забувайте, що я одночасно і господиня та мати, яка мешкає з двома дорослими дітьми і веде ціле господарство. Тому моя господарська і малярська робітня є разом — у кухні. Погляньте. Тут маю найкраще й найвідпо-

Малярка Анна Бичинська

Видання творів Лесі Українки

З приводу видання творів Лесі Українки в англійському перекладі, старанням СУА

(Допис з Дітройта, Миш.)

Де живе і розвивається рідна школа, рідна книжка, література, там і народ живе і росте у національній свідомості, значенні й популярності. Кожна установа, організація коли вона має друковане слово, то дуже скорим і могутнім темпом розвивається. Книжка, часопис — це чинник духової зброї, а як людина духово озброїться, таким шляхом вона і піде. Отож на це ми мусимо дати найкращу, найвартнішу духову зброю нашій жінці, нашим людям, а світові сказати про нас через творчість таких великих талантів, як наша поетка, наша письменниця Леся Українка.

Дуже розумно вирішила Голловна Управа Союзу Українок Америки, щоб приступити до видання творів Лесі Українки в англійській мові.

Кожна свідомо українка сьогодні почувается гордою, що жіноча організація її народу вміє думати глибоко і братись за таке високе діло. Дорогі сестри, до цього ще мусимо собі усвідомити, що видання цих творів коштує чотири тисячі доларів. Це виключно нами мусять бути ці гроші зібрані, і то вже тепер, бо книжка мусить вийти у цій 1950 році, перед конвенцією Союзу Українок Америки мусить бути вже готова. Так, як бачу, відділи жертвують і присилають, але не всі і не досить. Так чи не подумати б хоч тим найсвідомі-

відніше світло в цілому домі. Ну, справді оригінальна комбінація. Так уладити собі працю потрапить лише жінка.

Перед виїздом пані Анна показала мені здебільша містечко. Ми оглянули цілий комплекс університетських будівель. Заходили у викладові залі, в бібліотеки, робітні, ресторани, де багато молоді попили лимонади або чай. Між студентами бачила я і муринів та муринок. В тій університетській атмосфері пані Бичинська чується як вдома.

Вкінці приїздить з праці дочка, панна Евелін, урядничка фабрики Форда — і відвозить мене з цієї милої гостини додому.

Олена Кисілевська.

Грицько Григоренко

Письменниця Олександра Судовщик Косач родилась у Великій Україні 1867 року. В Києві ходила до гімназії й на вищі курси і заїзналася з групою української молоді, що гуртувалася біля Лесі Українки. З часом вийшла заміж за брата Лесі Українки, Михайла Косача.

Скоро опісля появилися друком її оповідання як підписувала прибраним імям Грицько Григоренко. Після смерті чоловіка в 1901 році Олександра заробляла на життя вчителюванням і пером.

З великим реалістичним талантом змалювала вона негативні сторінки селянського побуту. Писала теж на теми із життя інтелігенції і робітників („Золотарі”, „Машиніст”). З великою любов'ю описувала дитячі постаті й посвятила їм окрему збірку „Дітки”, із життя інтелігентських, селянських та робітничих дітей.

Стилістичні засоби її небагаті. Найбільше вживає так званої розповіді, щоб викликати ілюзію живої мови. Тому і в мові її оповідань багато індивідуальних відтінків, а також відгуків народної усної творчості.

Стилем вона наближена до Марка Вовчка (Марії Марковички), і Ганни Барвінок (Олександри Білозерської Куліш), а песимізмом настрою до Любови Яновської. Вона писала теж драматичні твори й дитячі поеми.

Олександра Косач померла 1924 року. В 1930 році видавництво „Рух” у Харкові видає два томи творів Олександри Косач під псевдонімом Грицька Григоренка.

Успіх нашої вишивки

Хоч вишивку вважає дехто несучасною розвагою, бо сучасна жінка не має на те часу, то все ж є тисячі способів, як прищепити її сучасному поколінню. Один з таких способів випробувала в Англії п. Іванна Вітошинська і розв'язала її блискуче.

П. Вітошинська була довголітньою вчителькою з великим замишуванням до народного мистецтва. Бажаючи доповнити своє знання шиття, записалась вона на вечірній курс інституту в Шиплі, місцевості, де тепер живе і працює. Вчителька кравецтва пізнала по укладі пальців, що нова її учениця залюбки вишиває. Прогнала показати свої вишивки і це стало причиною до дальшого ходу справи. Наші вишивки подобались учительці, директорці та інспекторкам інституту. Справу передискутували відповідні чинники і від осені 1949 запровадив Шиплі Технікел Інститут і Скул оф Арт — у класі „традиційне вишивання” — курс українських вишивок. Проводить його п. Вітошинська. Записались наші дівчата в місцевості й околиці. Наука відбувається раз на тиждень.

Свою програму розпочала п. Вітошинська від вишивки хрестиком, як найпростішої. Курсантки мають у пляні вишити собі рушник, подушку й серветку. Велику увагу присвячують доборові красок та укладанню взорів. Наприкінці березня має відбутись виставка перших виконаних робіт.

П. Іванна Вітошинська є членкою управи Жін. Секції в Англії та відповідницею цієї організації до СФУЖО. Вітаємо її з таким успіхом у праці для нашого народного мистецтва.

Марія Передак.

Junior League Section

HELEN MURAL, Junior Vice-President UNWLA, Contributing Editor, OUR LIFE

Easter Sunday in Review

Getting up in the middle of the night to attend Dawn Service at the Ukrainian Church. Hurriedly removing price tags from new outfit as mother warns that the weather is too cold for spring attire. . . . "No mom, it isn't cold outside." Nonchalant indifference to penetrating winds as teeth chatter and mom exclaims, "Bet you wish you, too, had on your winter coat." Church service followed by line-up of shivering parishioners with baskets to be blessed. Boys unable to conceal disappointment no luck in

stealing pysanky. Girls smarter this year. Leave pysanky at home and permit only the lucky fellow to take his choice.

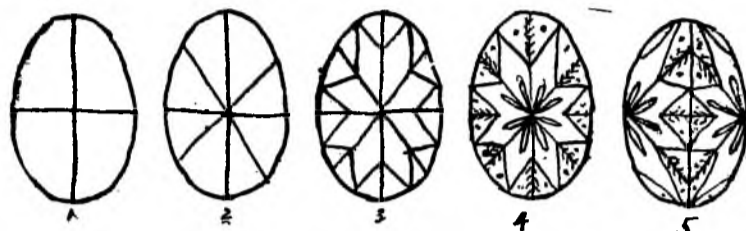
Traditional family breakfast at home. Egg which is symbolical of resurrection and new life is divided among members of the family to show participation in new life together as one unit. Home-made paska and kobasa.

Everywhere the greeting "Christ has risen." Visits with friends and relatives. Vesper.

6. Eggholder — for immersing and removing eggs from dyes. The wire-type that comes with pill dyes is good, or old spoons can be used.

7. Tray — to keep all equipment on. Everything can be moved easily out of the way when not in use.

found the following solution. For beginners I suggest boiled eggs. Boil eggs in a clean pot free from grease. When done, wipe dry and cool. (All utensils and jars should be free from grease before using. Use a detergent for washing them). Make a very weak solution of yellow

8. Jars.—Use wide-mouth pint jars or old discarded cups.

Other materials needed: Have several pieces of cloth — one for each color used. Cleansing tissues. Clear nail polish. Engine cleaning fluid.

Preparing Dyes

Place one teaspoon of dye in pint jar. Fill 3/4 full with boiling water. Be sure to have knife or spoon in jar to prevent cracking when water is poured. Add one teaspoon vinegar. This helps to get the color. Mix dyes so that they are thoroughly dissolved. Less dye can be used if lighter color is desired. For beginners I suggest using yellow, red and blue dyes. Let dyes cool before immersing eggs, as hot water will melt wax design and ruin dyes.

Preparing Eggs

Select fresh white eggs. This is where I have experienced greatest difficulty in that dyes do not adhere to egg in spots, whether boiled in plain water, or in water with a dash of baking soda, and a lot of other things. As many as a dozen eggs have been used and only three took dye. Eggs were even selected directly from chicken coops of various farmers. The greatest amount of work is in the design, therefore, discouragement and disappointment are great when dye does not adhere. Here's where I started experiments and

dye in a small cup. This is called "Testing Dye." Dip egg into dye for a few seconds and wipe dry. If egg has no noticeable white spots, the egg is O.K. Remove dye with a piece of cotton dipped in a solution of warm water and baking soda. Wipe dry. Test several at one time so that you can have them on hand. Eggs are now ready for the design.

Use designs which you have in your collection. Start with those that "look easy." Use a geometric design, one as illustrated, which can be divided into equal parts with straight lines. This design has many variations and it's fun to add your own.

Light your candle and you're all set to begin. Hold egg partially wrapped in cleansing tissue. It will seem awkward at first, but try not to hold egg with bare hands as oils in the skin adhere to egg and dye will not take; which cannot be blamed on the egg. Hold stylus over candle flame. Touch beeswax with hot tip. Test first line on paper or fingernail as first touch might become a blotch. Reheat point and start outline on egg. Point must be reheated everytime it stops writing.

Writing will seem hard at first. Lines will not go in the direction intended, but, given time you too will master it. Just keep at it. Hope you like boiled eggs as many will find their way down your stomach. Anyway, you can eat while you work.

Ukrainian Easter Eggs - American Style

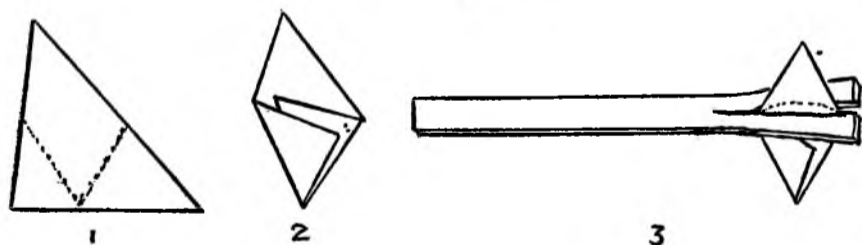
By Ann Pyndyk

The Ukrainian custom of exchanging Easter Eggs is indeed something to be proud of, and the ingenious method of putting such beauty on one little egg is amazing.

How nice it is to have your Easter basket decorated with pysankas when you take it to be blessed. As you exchange the pysankas with one another as a token of good will, the significance becomes greater when you can beam with pride and say, "I made them," for the egg carries considerable proof of the effort expended upon it and, therefore, makes a cherished gift.

purchased at any druggist. Do not use candle wax as you cannot see the outlines plainly. Beeswax is dark, making sharp outlines.

4. Stylus. — To make one, secure a piece of fine thin stock metal. The thinner, the better as it is more flexible. Ask your men folk to get some for you. Cut off a small triangular piece about 1 1/2" and form into cone as illustrated in Figs. 1 and 2. Most of the time the stylus will write as is, but a fine needle can be inserted through the point to assure writing. Use a flat piece of wood about 3/8" wide and

So that you too can learn this wonderful art, I would like to pass on what has been compiled by me from years of practice. I was determined to learn even though I could find no one to teach me. My thanks to a friend, also a beginner like me at that time, who found out the method of the multi-color effect and passed it on to me. After that, I tried all sorts of experiments. My parents were very tolerant and helped in every way possible. They even developed a strong allergy to hard boiled eggs, as accidents will happen, you know.

Patience and determination are the first "tools" needed. Once you have started, you will understand why.

Equipment needed

1. Fresh white eggs.
2. Candle — to be used for heating stylus (kistka).
3. Beeswax. — This can be

about 5 or 6" long. Slit one end down center. Open slit end carefully and insert metal cone (Fig. 3). The point that protrudes over top is folded over handle to one side and fastened securely with fine wire. Before fastening, test stylus to see if wax flows freely and writing is smooth. On a new stylus a chip of wax can be inserted in top opening and heated over flame. This permits an easier flow of wax. It is a good idea to make several with different openings—heavy, medium and fine lines. The heavy is used for filling in larger spaces.

5. Dyes. — Purchase good powder dyes. These can be purchased at a Ukrainian Bazaar. Do not use pill-type dyes as they are made for use with hot water for best results, and this is impossible when wax is used. (Dyes can be freshened up by adding a small amount of boiling water once they have been setting for a few days).

Пишуть писанки у Клівленді: Катерина Кантор, Анна Пиндик Софія Сіхда, Олена Наріжняк

When outline is completed, use eggholder and dip egg into yellow dye. When desired richness of color is obtained after a few minutes, remove and pat dry with cloth. Take caution not to rub egg as wax will smear. Also, wipe holder after each dipping so that it can be ready for the next dye.

Your egg is now yellow and everything you want yellow must be covered with wax. Dip into red dye. Remove and pat dry. Cover parts desired red with wax. Place in blue dye, which can be your final dye. (Black, dark green, maroon, etc. can be used for backgrounds also). The egg will be a dark blue, or if red was quite dark, the color might be purple.

When you experiment with these elementary colors and see the results, you can then judge future colors accordingly and also try your hand at green and blue.

As you know, yellow and blue make green, so if you want blue it has to be applied with a toothpick in desired places and covered with wax after outline is completed on white egg, then dipped into yellow, otherwise, if done after yellow, egg will turn green when blue is applied.

You can mix your own green or purchase it with the other colors. After yellow dye is completed you can dip into green and cover with wax as desired. If green is too dark, the red will come out a luggage tan and spoil the color wanted. Therefore, to get good colors, I suggest you follow the same method as for blue. In this case, however, green can be applied after yellow.

When your egg has reached the last color bath, the next step is to remove the wax. There are many methods, such as: melting the wax over a gas flame and wiping off. This method did not appeal to me, as accidents happen here, too — you burn your fingers and the precious egg cracks and your heart breaks with it. This was my mother's job and when the egg cracked, she felt worse than I did. The other method was to place in warm oven and wipe wax when it melted. This caused moisture and colors faded. Again we got our heads together and tried everything possible. How were we to know that Energine cleaning fluid works miracles after we tried it. **Use with extreme caution!** Be sure candle flame is

out before using it. Remove wax with cleansing tissue dipped in the fluid. Dip another tissue and go over a second time. This removes any excess wax left on egg. Also be sure to destroy tissues before starting next egg. When wax has been removed, apply clear nail polish on half of egg at a time setting on jiggers to dry and then doing other half.

I wish it were possible for me to give each and everyone a demonstration and then the method wouldn't seem so hard. Since that is impossible, I have tried to be as explicit as is possible in writing and hope you have no trouble in applying the method.

Regardless of how that egg looks to others, to you it is a masterpiece and a stepping stone to the next pysanka, for into it have gone hours of labor. Good luck.

CLEVELAND BRANCH REPORTS

At a recent meeting, the Junior Women's League, Branch 60, of Cleveland, Ohio, entertained a number of young Ukrainian women at a Membership Party. These prospective members will be honored at an Initiation Party to be held at the home of Miss Marie Zaderecky, March 31, 1950.

The list of names include: Misses Mary Melneczyn, Mary Bukartyk, Nancy Onucyk, Julia Babiak, Olga Pavlyshyn, Pauline Mamrych, Mary Mamrych, and Mary Potozny. Lakewood, a suburb of Cleveland, is responsible for a great number of new members.

All four branches of the Soyuz Ukrainok of Cleveland are planning an entire day's program in the early Fall to commemorate the Twenty-fifth anniversary of the Soyuz Ukrainok. Mrs. Helen Lototsky will be invited to be the guest speaker. The program will consist of a concert, banquet and dance.

UNWL TWENTY-FIFTH JUBILEE IN MAY

In May of this year the Ukrainian Nat'l Women's League of America will be twenty-five years old. To commemorate this occasion, Mrs. Helen Lototsky, President of UNWL, has requested that branches in all communities cooperate in this observance.

Великдень серед нетрів Устеріцьких лісів

(Спогад члена УПА)

Після розправи з генералом Свєрчевським і його штабом, ворсги шукали пімсти й переслідували нас, завзято гнались нашими слідами.

А тут наближався Великдень 1947 р. Ми постановили за всяку ціну відв'язатись від ворога і хоч у часі свят зазнати трохи спокою. В тій цілі ми законспірувалися в устеріцьких лісах, оподаль від людських осель.

По селах тоді взагалі було мало людей. Тут і там в якомусь на-пів евакуованому й зруйнованому селі, вперто трималися ще кільканадцять родин, що в час нападу евакуаційного польського загону скривалися по лісах, а опісля повернулись у свої пограбовані і поруйновані гнізда.

У Великодню суботу, один наш-рій, в числі 12 людей, обережно підійшов до найближчого села, переконатися, чи не можна б дістати що для нашої сотні на свята. Люди хоч самі дуже бідні, довідавшись що ми знаходимося у недалекому лісі, дуже радо поділилися з нами, тим що приготували собі на свята. Ми дістали кілька „пасок“, цебто буханців чорного вівсяного хліба, кільканадцять яєць, та ще дещо, й відійшли до сусіднього відділу, де був наш священик та попросили його посвятити нам ці дари Божі.

Вже добре над вечір вернулись ми до своєї сотні. У Світлу Неділю наш командир запорядив збірку. Ми у святочному настрої покраями на кусники священик хліб та яйця, станули на струнко, помолились до Бога, заспівали Христос Воскресе. Все це якось дивно поважно і майже трагічно виглядало на тлі густого, ще нерозвиненого лісу. Командир промовив до нас сердечними, бадьорими словами, по батьківськи поділився з нами яйцем і побажав дідкаться сповнення наших мрій, осягнення тієї мети за яку щілими літами боремося. Ми теж побажали собі взаємно й на душі стало веселіше. На спогадах давніх часів, на співах партизанських і наших народних пісень, проминув перший день Воскресення.

UKRAINIAN CIRCLE HONORS HEROINE

The Ukrainian Circle of Manor College, Fox Chase, Pa., presented, on February 14, a concert in honor of the Ukrainian heroine, Olga Basarab.

In 1924, she was put to death by the enemy without a trial for refusing to disclose the names of other members of the Underground Movement, who were waging a fight against foreign occupants of Ukraine.

U. S. PUTS OUT COOK BOOK AT COST OF \$166,000

Need a cook book? Your congressman has 3,000 free copies of a new one put out by the Department of Agriculture. Besides telling how to cook

Другого дня, відвідав нас священик, той що святив нам паски. Ми скоро побудували серед лісу простенький вівтар, поклали на ньому образ Матері Божої що його сотня мала у себе, і в глибокому зворушенні вислухали Служби Божої і тих сердечних слів, що їх промовив до нас теж зворушений священик. При зложенні святочних побажань, сльози світилися в очах священика і всіх нас присутніх. І так щасливо пересвяткували ми цей Великдень у мирі і спокою, й аж після свят, при обороні виселюваних ми знову зустрілися з ворогом.

За оповіданням члена УПА подала **Олена Кисілевська**

БОІ У ЛЬВІВЩИНІ

Радіо-станція у Бруксєлі, столиці Бельгії, подала 5. лютого вістку, що в Західній Україні населення ставить гострий спротив примусовій колективізації.

У Львівщині прийшло до великих заворушень і боїв.

ПРИВІТ

Ніщо і ніколи, мій краю,
Не зітре із серця твій слід,
В нім соняшним променем сає
—„Привіт, Україно, привіт!“

Хтож каже: „Забудь, це руїни,
Це спогади страчених літ,
А в серці щодня, щохвилини,
Привіт, Україно, привіт!“

Привіт вам, малі і великі,
Всі села, містечка й міста,
Всі гори, рівнини і ріки,
Безмежність ланів золота.

Привіт вам, сумні і веселі,
Привіт вам, дорослі й малі!
Привіт вам, всі рідні оселі,
Привіт вам на рідній землі!

О, будьте щасливі, зогріті
Майбутністю соняшних днів,
За муки, за сльози проліті,
За сльози жорстоких років!

Діма

Париж, 1947
(Із збірки „Волшки“)

ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ НА ВАШ ЧАСОПИС НАШЕ ЖИТТЯ НА 1950 РІК?

and plan meals, it offers advice on buying food and counting calories in a diet.

Congress voted \$10,000 to prepare it and gave the government printing office \$156,000 to print it.

Abraham Lincoln was once taken to task for his attitude toward his enemies.

— Why do you try to make friends of them? You should try to destroy them—said an associate.

— Am I not destroying my enemies—Lincoln replied—when I make them my friends?

Editor's address:

Miss Helen Mural
2330 Denison Avenue
Cleveland 9, Ohio

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос Воскрес! Оцей радісний християнський привіт пересилаємо нашим Центральям, нашому усьому організованому українському жіноцтву та усім ширим віруючим українцям де вони не жили б розкинуті лихою долею на широкому світі.

Христос Воскрес, кличемо понад залізні створені нашим ворогом запори-заслони до наших страждаючих у большевицькій неволі; сестер та братів на політій кровю мучеників Рідній Землі!

Словом Христос Воскрес, вітаємо наших славних сміливих борців УПА, які серед вічних небезпек борються за волю України, за волю всіх поневолених темними силами народів!

Українським старовинним звичаєм при свяченому яйці пересилаємо всім в кого бється шире українське серце, наші побажання: діждати щасливих часів коли Правда побідить лож, Світло розвіє тьму, а щастя, воля, справедливість, мир і Наука Христова побідно запанує на Україні й на цілому широкому світі.

За провід Світової Федерації Українських Жіночих Організацій:

Олена Кисілевська, голова
Олена Лотоцька, Євгенія Ситник, Людмила Івченко,
містоголови

Слово до Жіноцтва

З нагоди світлих днів Христового Воскресення слід нагадати собі, що це свято є не тільки символом радості, символом перемоги Добра над злом. Слід пам'ятати, що свято Воскресення є теж символом любові, об'єднання, що попереджає його збракуюнок совісті, визнання власних провин, прощення провин своїм ближнім. Це час очищення душ із нечистоти, гніву, власи.

Є на Україні звичай, що тоді коли в часі Воскресної утрени священник звертається до вірних з великим словом „Христос Воскрес“, люди на рadosах обнімають себе, завзяті вороги забувають те що їх ділило, подають собі до згоди руки.

Хай же і ті для нас вигнанці з рідної землі час Воскресення буде початком душевної обнови. Нехай буде гаслом припи-

нення братніх незгод, нерозумних шкідливих для України сварів!

Українське жіноцтво на протязі усієї старої й нової історії, ніколи не прикладало своїх рук до поглиблення незгоди між братами, ніколи не розтягувало завданих міжусобицями ран, а навпаки все їх гоїло, старалось до них недопускати. Сповнім же своє історичне завдання й сьогодні у цей такий важливий час для нашої батьківщини. Не тільки не даймо себе поділити на дрібні ворогуючі між собою табори, але стараймось на всю нашу громаду поєднуючи впливати. Навіть тоді коли силою незалежних від нас обставин знайшлись ми на двох берегах, почерез простори й перепони подаваймо собі руки, засипаймо прізви розкопані нерозумними руками.

Не на це там на рідних землях ллється братня кров, не на це народ останніми силами спірається ворогові, щоб ми тут як нерозумні діти дерлись між собою за марні речі, що не мають засадничого значення. На ділі ніщо важне нас не ділить. Усі чесні свідомі українці однодушно прагнуть одного: щоб Правда, Справедливість, Божа Наука у всьому світі запанувала. Тільки не всі пам'ятають що цього треба не тільки бажати але й добиватися спільно однодушним фронтом. Ми жінки обов'язані власне берегти цього і вказувати праву дорогу. Це наше велике історичне завдання. Сповнім же його гідно!

Олена Кисілевська

На сторожі традиції

У великі рокові свята, в роковини великих подій, ми повертаємось думками до наших давніх звичаїв. Розсипані по чужині, ми ще більше дорожимо й радіємо оцим знаком нашої давньої культури.

І справді маємо чим гордитись. Обряди, що їх удалось нам зберегти до сьогодні, оті гагілки, колядки й обжинки, другі народи з трудом виблирують у своїй старовині. А в нас воно живе й яскраве. Нам тільки треба освідомити собі це багатство й вибрати шлях, як його зберігати.

Так, це справді треба передумати. Бо інакше ставились ми до цієї справи в краю чи на скитальщині, а інакше воно представляється тут, де ми живемо розкинуті серед чужинного моря.

Не сміємо думати, що наші стародавні звичаї не змінні. О, ні! Тут заходили також повільні переміни. Наприклад гагілки. Ніде правди діти, що вони в нас завмірали. По селах вони занепадали, а в міській молоді не прийнялися. Вряди-годи виводили їх дівочі школи, але лише як якусь ритмічну вправу. Завмірали також обжинки. Цілком великі протори нашої землі вже не знали цього звичаю. А завмерли зовсім Купальські свята. Можливо, що подіяло тут упередження наших духовних кол проти купальських ворожін. Та Андріївські ворожіння дівчат, оте невинне й радісне допитування долі, якось удержалось. А свято Івана Купала, на тлі літнього вечора, з піснями й іграми, могло стати прегарним літнім звичаєм.

Найкраще ще збереглося Різдвяне святкування. Коляда наша лунає все наново в радісний вечір Христового Різдва. Але затратився її церемоніал, отой вступ і побажання господареві, господині та „прочій челядині“, що їх так гарно розробив наш народ.

На західних наших землях ці звичаї занепадали під впливом інших розваг. А на Великій Україні викорінено це силоміць — то заборонаю, то насмішкою. Там ще більше обезцінено прадідні звичаї, що в них назбиралися прожиті віки.

Ця справа нас, українських жінок, обходить найбільше. Бо традиція складається не тільки з тих, угорі вичислених обрядів. Вона виявляється також в усіх тих прикметах народної душі, що нас тепер так вирізняють на чужині. Сердешна гостинність наша — хіба не стає частиною традиції? Пошана дітей до батьків не є засадою нашого виховання? Замилування до природи не питоменне нам?

А та безліч дрібниць — що їх уводити і плекає в хаті жіноча рука! Оце сіно під Різдвяною скатертю, ота писанка на Великдень, оте клечання на Зелені Свята — це все також витворює атмосферу хати, до якої привикає дитина.

Велике завдання встає перед нами. Ми не сміємо вже пасивно йти за стародавніми звичаями. Ми мусимо знати також причину й основу їх, що глибоко закорінена в нашому народі. Треба відповісти на запит нашої дитини — чому воно так? Треба вміти пояснити, коли цим звичаєм зацікавляться чужі.

Традиція — це пошана до минулого. Це ще один ланцюг, що сполучає спільноту. А він лежить у жіночих руках. Нехай же він нами скріпиться, а не послабне.

Лідія Бурчинська

Вістки Федерації

До нас звернулася організація „Світовий Рух Матерей“ із проханням — зібрати їм відповіді на анкету про те, як живуть і діють наші матері. Розсилаємо всім центральям анкетний листок із вказівками, як їх виповняти. Звертаємо увагу на пильність і важність цієї анкети.

Пригадуємо всім центральям, що не всі ще надіслали примірника свого статуту чи правильника, про що ми прохали. Хочемо встановити повну збірку статутів жіночих організацій і тому прохаємо якнайскоріше це надіслати.

Наближається літній відпочинковий час. Його треба використати на підкріплення нашої дітвори. Чи Ви вже плануєте літню оселю? Коли це жіночій організації не під силу, приступіть спільно з церковною громадою або громадською організацією до такого діла.

Д-р Н. Синявська

Знайти своє місце

(Дискусійна)

Хочу поділитись кількома думками, навіяними статтею п. Людмили Івченко „Зв'язки із жіноцтвом кожної країни поселення”, що порушує дуже цікаві й актуальні питання.

Безперечно, українське жіноцтво, що перебувало останні роки на еміграції в Німеччині, а тепер розсіялось по всьому світі, мусить пристосовуватись до нових умовин життя і знайти там своє місце. І це питання, як знайти своє місце серед чужих, дуже побажано обговорити на сторінках преси, бо це одне з найбільш пекучих питань сьогодення часу.

На превеликий жаль, для більшості громадян тих країн, де поселилась нова українська імміграція, — слово Україна означає лише окраїну Росії. Про неї англо-сакський світ має досить слабе уявлення, що переходить нераз у справжню фантастику.

Тому використовувати кожну нагоду для ознайомлення з Україною та українською проблемою, справа конче потрібна й актуальна. Щодо цього двох думок бути не може. Йде тільки про шляхи й методи цієї справи.

Союз Університетських Жінок, про який пише у своїй статті п. Івченко, дійсно може дуже придатися для цієї мети. Наші жінки, відвідуючи його, тим самим вже включаються в культурне середовище інших жінок, а для тих з нас, хто володіє англійською мовою, (але конче, доброю), відкривається можливість також активної участі, як реферати, особисті спогоди. Зміст рефератів, на мою думку, не мусів би бути виключно на теми українські. Не менше цінно виявити своє знання, світової літератури. Іноді ефектовніше не говорити безпосередньо про себе, щобто про українську справу, а добре вив'язавшись з інших питань, тим самим дати підставу чужим скласти добру опінію про загальну культуру й освіченість українців.

Крім Союзу Університетських Жінок існують ще й інші жіночі організації, що є може і більше цікавими для нас, бо є ширшими, охоплюючи не тільки жінок з вищою освітою. Напр. в Канаді енергійно працює Нешенел Кавнсил оф Вімен оф Канада, де об'єднуються (переважно) англійські жінки з різних верств населення, і де є реальні можливості навіязати з ними контакт. Досить багато вже зроблено за попередні роки канадськими українками. Особливо відділ Організації Українок Канади в Торонто має в тому добрі успіхи.

Отже щоб не розгубитися в чужому середовищі і як особистість і як знайти української спільноти, а знайти там гідне себе місце, шукаймо шляхів до цього. Нав'язуймо контакт з місцевими жіночими організаціями, берімо по змозі участь у їх праці. Напр., Нешенел Кавнсил оф Вімен оф Канада о-

крім інших справ провадить й корисну роботу: слідкує за якістю виробів, що поступають у продаж, влаштовує різні виставки. У подібні ділянки місцевих жіночих організацій можна повністю включитися і при слабому щі знанні мови. При тому використовуємо усі слух

ні нагоди для ознайомлення жінок з українською проблемою, із значенням України, як країни з давньою багатою культурою, традиціями та обґрунтованими визвольними прагненнями.

Так поступово, крок за кроком, українське жіноцтво нової імміграції зможе влитись у нове середовище і здобути там зацікавлення та розуміння до української визвольної справи, що є завданням всієї української імміграції.

Вісті з Централь Членів СФУЖО

АВСТРІЯ

Союз Українок у Зальцбурзі, в Австрії, оснований в 1945 р. Американська влада обмежила його діяння тільки до тієї місцевості, так що на цілу Австрію не міг поширяться. Зате розгорнулася праця посеред місцевих таборів. У 1946 р. вже було кілька секцій і в кожній з них велась поважна діяльність.

Централа Союзу має за собою п'ять літ праці. Дитячий садок, цілий ряд курсів — шиття і крою, трикотажний, медсестер, грамоти — переведено її старанням. Збірки на вдови і сироти та на УПА дали гарний успіх. Дохід із вистав та свят Союзу був такий поважний, що пожертви Союзу на Союз Інвалідів та українську гімназію були 19.390 шілінгів. Культурно-освітня діянка обіймала реферати, вистави та екскурсії.

До першої управи в 1945 р. вибрало пп. Росткович, Раєвську, Падолак і Калину, а головою стала загальнолюблена й шанована мисткиня Ганна Сочачева. Члено Союзу мінялись, а на чолі Союзу вона стояла все незмінно, невтомно пересправляла вона з управою табору, вела свої заходи в представників влади й мужньо виступила перед більшовицькою комісією. Тому, коли захворіла важко і пролежала п'ять місяців у шпиталі, членки виждали терпеливо її видужання, а не рішались на перевибір.

Останні два роки пройшли під знаком виїзду членок. Голови секцій мінялись по кілька разів на рік. Кількість таборян усе меншала. А обов'язків не убувало, бо хворі по шпиталях усе потребували опіки й допомоги. Почалася вперта боротьба за засоби допомоги та членок до праці. Сходина одобрила дотеперішню працю управи й висловила признання невтомній голові.

Дня 5. лютого скликано сходина, на яких явилось коло 20 осіб. Голова підняла питання про дальше існування організації. Одноголосно вирішено продовжувати працю до виїзду останньої членки. Створено управу з п'яти жінок, що мають відтягнути голову у праці та задовольти найпекучіші потреби допомоги. А хворі так її чекають!

БЕЛЬГІЯ

Автобус, що ви в нього всіля коло двірця Монс, вузькими покрученими вулицями за 20—30 хвилин підвозить вас до т. зв. Галаґ, б. табору для військово-полонених німців. Кам'яна висока стіна огорожує від зовнішнього світу тісно поставлені один коло одного чорні неприбутні бараки. Дуже невдшне враження робить це місце оселення чужинецьких робітників-шахтарів, серед яких поважну кількість становлять українці.

Але це перше враження зникає, коли ви заходите до помешкання української родини. Недарма бо жіноцтво у Фленю прославилось у цілій Бельгії, як найкращі вишивальниці. Квартира кожної української родини це немов справжній музей. І в цьому слові нема перебільшення, бо зпід пальців жіноцтва Фленю виходять дійсно високомистецькі речі. Це відмітали всі відвідувачі виставки українських мистецьких виробів у Ля-Лювері, де Жіноча Секція Фленю була одним із

Кожний відвідувач, що буває з цієї чи іншої нагоди у Фленю, з приємністю відмічає шире лагідну атмосферу, в якій він провів час.

Тому заслужено цьому осередкові випала честь вітати дорогого гостя паню Грину Павличковську, яка завітала на 2 дні до Бельгії на поворотному шляху з Англії.

І жіноцтво Фленю влаштувало дійсно гідну зустріч. У дружній атмосфері проминуло скоро кілька годин. Гостя та представники українських організацій Бельгії відіхали в піднесеному настрої. На знак цієї зустрічі, сприймаючи відвідини голови ОУЖ як живий контакт із сестрами, розкинутими по цілому світі — жіноцтво Фленю надіслало спільне привітання з підписами всіх присутніх сестричків українського жіночого руху і голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій — Олені Кисілевській. Е. Чимунівська.

ВЕНЕЗУЕЛЯ

Торік восені заснувалась тут жіноча організація, прийнявши назву Об'єднання Українських Жінок при Українській Громаді. Членок небагато, коло 40. Праці не можна було широко розвинути, бо майже всі жінки працюють для заробітку. При тому життя тут складніше, як деінде. Країна тропікальна, отже більше заразливих та паразитарних недуг. Треба великої добайливості, зокрема в піклуванні дітей.

Вся наша активність виявилася в кількох товариських вечорах та інших святкуваннях. Хотілось порадувати дітей гостинною св. Миколаю і ялинкою. Окрім того брали участь у Шевченківському святі, а тепер підготовляємось до свята Матері. Стараємось час від часу зібрати нашу громаду, а також залежить нам на доходи. Це друге має свою особливу причину.

Все громадське життя в Каракасі сильно відчуває брак власної домівки, а це є також причиною, чому жіноча організація не може розвинути своєї праці. Все намагання нашої громади йде в напрямі купна власного дому, а ми стараємось допомогти їм по своїх силах.

Найпекучішою нашою потребою під цю хвилину є дитячий садок. Матері працюють, а діти виховуються на вулиці. Цьому треба конечно зарадити. А цього не можна починати без власної домівки, і вона знову стає вихідною точкою. Дасть Бог, щоб ми її скоро осягнули!

Плянємо влаштування виставки народного мистецтва. Ми були б це вже давніш перевели, якби не прикри внутрішні відносини серед нашої громади. Деякі люди стараються подіяти в ній громадянство, а тим самим і жінок — на греко-католиків і православних, на галичан та придніпрянів... Ми ж в Об'єднанні ведемо лінію соборницьку і по ній твердо йдемо. Не хочемо такого поділу, що тільки ослаблює наші сили. Стоїмо тепер перед загальними зборами і хочемо перевірити думку жінок у тій справі.

У наддунайських землях

(Спо́мин)

Розлогою рівниною простягається провінція С. у Сербії. З північного боку перепливає її Дунай. і тут у захисті його хвиль розложилось давнє українське поселення. Містечко Шід і сумежні села.

Містечко Шід потонуло в садах та городах. До осередку біжать тихі рівні вулиці. Низькі хати стоять при самому краю. На білених стінах відзначаються маленькі вікна, обведені синьою, зеленою або червоною фарбою.

Тепер рання весна й господарі на полі. Тільки жінки пораються коло хати. Це ж уже Великий Тиждень почався і

приготовлятися треба до свят.

О, вони кріпко держаться давніх звичаїв! Вони — оті „горняці,” або „руснаці” й не памятають уже, коли прибули в цю землю, коли відколотись від матірнього пня, от там на схилі Карпат. Але вони добре памятають, хто вони. Й хоча діти вивчають сербську грамоту, а хлопців кличуть до сербського війська, то в Шіді та довколишніх селах лунає рідна мова. Вони твердо стоять при своїй Церкві, та горді що вони греко-католики. Тому й пан-отець це їхній батько, а монастир сестер Василянок у Шіді це прибіжище жінок і ді-

тей. Сербів вони не люблять та згорда дивляться на їхні звичаї. Але й українцями себе не називають.

Їхні предки такої назви зо собою не привезли. І коли впе-вняти їх, що на схилах Карпат народ цієї назви тепер уживає, вони недовірко мовчать.

А ось молодиця (звуть їх там „андзями“) порається на подвір'ї. Вона підводить наново келірові рямки довкруги вікон, що на цій вулиці; є сині, а на іншій знов мають іншакшу краску. Тут і нема що поправляти, бо кожна „андзя“ пильнує дуже цієї прикраси. По кожному дощі вона вже вибігає з горщиком із фарбою та щіточкою. Ось і закінчила. Вона мие руки і пильно витирає у великий фартух. На ній робітне вбрання. На голові чипок, по чипку хустка, на плечах чорна катанка й чорна широка чорна спідниця.

На свята вона одягнена святково. Та вона заміжня й мати, хіба їй так дуже чепуритися треба? А от дочка найстарша: о, та вже від самого Різдва клопочеться за великодні вбрання. Дівчата промишляють — вони вигадливі! Ще зимою старають маленькі шовкопрядки і як тільки зазелені морвові листя, а воно дуже скоро там розвивається, то вже звозять його цілими возами. Ранню весною ярмарки завалені навиненими коконами. Дівчата продають їх, по-сортувавши на кращі й гірші. Це їх весняний заробіток. Бо на Великдень прибрятися треба.

Настав Великий Четвер. Церква повна народу. Але найбільш нетерпеливі малі хлопці. Кожен несе в кишені таракальце, що його приспособив собі на ту ціль. І коли тільки закінчиться евангеліє хлопці держать калатала наготові. Гукне калатала на церковному майдані, а тут собі хлопці в церкві почали, що церква гуде й дуднить від цього звуку. Згодом калатають і на дворі і по дорозі. І ще довго ввечері лунає калатання малих хлопців по тихих вулицях Шиду.

По домах уже спечені паски — великі, круглі, білі.

Багато приготовлено м'яси-ва. Вони достатньо живуть, оті „горняці“. Наддунайська рівнина родюча і у них повні стайні та хліви усякого скоту. А виниці дають своє вино. Вода тут недобра, каламутна, тож винсім гасять спрагу.

Ще сіріє, коли вже прибувають лід церкву в перший день. Щойно пан-отець станує перед престіл, коли „андзі“ вже зробили на подвір'ї жоло.

Рядочком покладали на землю свої кошики із свяченим й поставали біля них. Кошики понакривані розкішно тканною скатертиною у червоні смужки, прабабиним ще взором. На вузькому кінці кола стіл для пан-отця, а біля стола кошик пані-матки. Від неї пан-отець починає.

І справді, здається, що оте свячення найвірніший обряд. Тут біля кошиків товпляться також і діти, в очікуванні писанок. А писанки — чудові! Такі самі як писала колись прабабуня в Карпатах. Це знову гордість кожної „андзі“. Вона

вже задалегідь їх пописала й призначила: ці підуть до ма-настиря для сиріток, оті пані-матці, а ті своїм дітям.

І ось стоять „андзі“ у своїх тугих „чепках“, повязаних хустками, у гладких кабатах та широчезних спідницях. А недалеко них дочки пишються своїм новим убранням. Коси віночком довкруги голови, а під ними чорна оксамитка. Блюзочка біла до бедер, проволічена здовж чорною оксамиткою. А спідниця — цього року шовкова блідосиня в гарні цяточки, густо-густо наморщена. І то всі дівчата змовились, як одна. І що більше спідниця, то краще.

Починається обряд свячення. „Андзі“ відкривають скатертини до половини, а коли священник промине, скоро закривають їх. Ще тут і там роздадуть по писанці і вже ладяться домі. Хто скоро прийде додому, тому кури нестимуться.

Дзвонять дзвони й голос роз-лягається по цій наддунайській рівнині. Рік-річно чує це тихе, роботяще плем'я, що відбилось від рідного пня. Але воно не забуло свого. Хоч уже минуло століття від переселення, хоч воно й назви своєї не знає, але шперто держиться свого й шанує його. І в цій упертості вся його сила.

Мандрівниця.

Світовий Рух Матерей

Велике значення і вплив матерей на долю людства світ щойно починає доцінювати й пізнавати. Щойно досліди вечних ствердили, що підстави підвалини здоров'я душі й тіла, творення характеру людини — беруть свої початки у найраншому дитинстві, коли то найбільший вплив є в руках матері. І то вплив такий, що його вже трудно, а то й неможливо затерти чи змінити.

Справджується знана засада, що хто хоче свою справу повести як слід, мусить за це піло сам узятися. Щоб зясувати світові обов'язки і права матерей, „Жіночий Союз Громадян“, який має свій осідок в Парижі, час до часу влаштовує зібрання під кличем „Мати — працівниці людського поступу“. Перше таке зібрання відбулося в 1933 р., а далі в 1937, 1939 і 1947. Два роки тому встановлено вже окрему міжнародну організацію „Світовий Рух Матерей“, як міжнародну централю, що об'єднує проводи жіночих організацій. Ті знов у своїх країнах розроблюють питання, що торкаються ролі матерей у суспільстві. Ця світова організація, що об'єднує жінок тридцять і кількох країн, прилучена тепер до Ліги Об'єднаних Націй.

На початок червня ця організація підготує конгрес під кличем „Мати в господарському житті“. Секретаріат конгресу виготовив і розіслав ряд анкетних листків, щоб зібрати відповіді від правників, соціологів, урядів, гігієни, архітектів. Одначе найважливіші анкетні листки, приготовані для самих матерей та молодих дівчат — майбутніх матерей. Увесь цей матеріал буде зібраний та відповідно використаний на конгресі

Нові книжки

Савеля Стечишин: Мистецькі скарби українських вишивок. Накладом Союзу Українок Канади. Вінніпег, Ман. 1950, стр. 136.

Появилася книжка, якої довго очікувало й потребувало українське жіноцтво. Її можна б назвати підручником народно-го мистецтва для жінок.

Замилування до народного мистецтва огорнуло вже майже все наше жіноцтво. Як значує авторка, українську вишивку вважають уже типовою для степових провінцій Канади, де осілись українські поселенці. Молоде, тут роджене покоління хоче повчитись про те, яке є походження наших узорів та яка їхня техніка. А ніде правди діти, що й новопробули, хоч залюбки вишивають, дуже поверховно в цьому розбираються.

Книжку можна б поділити на три відділи. Перший — теоретичний, де авторка обговорила наш орнамент і його походження. Другий подає техніку вишивок та можливість їх примінення. У третьому обговорено писанки та їх виконання.

Хоч про наш орнамент опубліковано дуже мало, то все ж авторка зуміла відшукати все, що потрібне для пояснення його. А вже дуже докладно розроблено техніку вишивок. Авторка вийшла від найбільш поширеного хрестикового стибу та через настилування й вирізування дійшла до низинки. Широко поставлена частина примінення. Бачимо тут гарні зразки народного вбрання, церковних риз, блюзок, дитячих суконок та прикрас хатньої обстанови.

Писанковий відділ короткий та дає достатні вказівки про значення та спосіб писання писанок.

Чи можемо йти в одній лаві?

Дуже гарно змалювала членка СУА співпрацю новопробулих із давніми імгрантками у 3 числі Нашого Життя. Справді відчувається що вони себе зрозуміли.

Та не про всіх можна це сказати. При всій добрій волі та охоті нераз приходять справи що їх не можна розв'язати спільно. Знаю це з власного досвіду і про те хочу тут розказати.

Як тільки я прибула до нашої місцевості, зараз вступила до відділу Союзу Українок Америки. Мене прийняли привітно і притягли до праці. Хоч не маю багато часу, бо працюю у фабриці, то все ж старалась бути на кожних сходинах, а трохи й причинитись до програми.

Та непорозуміння виринуло, коли наші новопробулі членки підняли питання дитячого садку. Поміж ними є жінки з малими дітьми. Всі вони ходять на роботу та мусять віддавати дітей до сусідів. За нагляд над дітьми треба сусідам платити та й ще вони ласку роблять, що дітей приймають. Ясно, чужі люди.

Який гомін піднявся проти того. Нас зовсім не зрозуміли. Вони старались підкреслити

Саме тепер, коли ми розсіяні по світі, дуже потрібна нам оця книжечка. З неї можемо зачерпнути все знання про народне мистецтво, а також способи його примінення. Л. Б.

ХРОНІКА

Виступи наших мисткинь

Співачка Іра Маланюк, меццо-сопран, добуває собі публіку в оперному театрі в Ціріху, у Швейцарії. Виступає в ролі лейді Макбет в опері тієї ж назви і як Марфа в опері Мусоргського „Хованщина“. Вона родом із Станиславова, а музичну освіту свою здобула у Відні.

Танецьниця Оленка Заклинська виступила зо своєю танковою групою на виставі „Об'єднання Українських Педагогів у Торонто“. Група дівчат виконала танок „Гандзя“, а вчителька „Дрібушку“. Сама мисткиня підготувала свій власний вечір танку під протекторатом Ради Жінок міста Торонто.

Наталія Дорошенко, що незрівняно виявляє себе в деклямації, знову дала себе почути. Нещодавно на вечорі УВАН, присвяченому „Слову о полку Ігореві“, вона продеклямувала „Плач Ярославни“ у перекладі Шевченка.

Вістки про СФУЖО

У часописі „Народна Сидля“, що виходить у Палермо і в часописі „Хвилина“, що виходить в Римі, появились короткі нотатки про склад і працю нашої Федерації. Зясовано докладно напрямні та умовини праці. Особливу увагу присвячено голові Федерації, сеніорці українського жіночого руху, п. Олені Кисілевській, що в березні закінчила 81 рік життя.

Нотатку цю завдячуємо співробітницю нашого часопису п. Младі Липовецькій.

що садочок це коштовне підприємство, що вони виховали своїх дітей самі, та що ми повинні це робити і т. д. Вийшла повна невдача.

Що тут робити? Це правда що дитячий садок коштує. Він не може бути самовистарчаючий, бо й мешкання, їжа дітей та вчительська сила це неабиякий видаток. Отже трохи доложити до того треба. Є також зв'язана з цим нова робота, що її американські українки до тепер не знали. Але ми думали, що й українські американські діти могли б ходити до цього садку і вивчити мову. А це вже вартє невеличкого вкладу. Ну, що ж, не пощастило. Ми пояснили собі це тим, що „ситий голодного не розуміє“.

Ми уявляємо собі що старі імгрантки коли були молоді й самі мали малих дітей, не потребували йти до праці. А коли й була така потреба то була вдома стара мати що дітей доглядала.

Але тоді ми, новопробулі вирішили поспробувати щось друге, менше й легше до переведення. І ми підняли мову про дитячу вакаційну оселю. І знову виринуло непорозуміння. Американські діти мають свої (Продовження на стор. 12-й)

Володимир Дорошенко

Жінки в РУП

(3 нагоди 50-річчя Української Революційної Партії)

Дня 11. лютого (29. січня ст. ст.) минуло 50 років, як повстала славна РУП на Великій Україні. З нагоди цього ювілею появилось в українських часописах кілька статей, але, на жаль, ніодна з них не піднесла ролі й значення в житті й діяльності РУП української жінки, а тимчасом поклали вони великі заслуги як для партії, так і взагалі для розвитку українського визвольного руху на Наддніпрянщині. І як звичайні, рядові робітничі, і як провідні, керівні діячки. І ті й другі віддали РУП великі прислуги.

В чому ж полягала їхня праця?

Насамперед у вдержуванні так званих „явочних або конспіративних квартир“. Звичайно на адресу відданої партії „товаришки“, або й просто певної „симпатички“ передавано або надсилано листування, партійну літературу (книжки, часописи, відозви), що їх потім від них забірали члени партії або вони самі доставляли куди треба. До них зголошувалися й члени партії, приїжджаючи звідкись, для зв'язку з організацією, або її провідними чле-

нами. Задля цього ті що приходили (являлися) на таку квартиру, повинні були знати умовлене гасло, „явку“, оскільки не були особисто знайомі даної товаришки.

Ці звязкові взагалі удержували звязки з партійними організаціями й часто бували посередньою ланкою між даною організацією й членами партії, що хотіли з нею зв'язатися, уділяючи їм усяких інформацій.

Крім переховування партійної літератури вони звичайно допомагали влаштовувати на вчліг, або й на довший побут партійних працівників, знаходили приміщення для побачень та зборів („сходок“). У таких довірених жінок часто-густо переховувано партійні архіви, печатки, а то й друкарські черенки й навіть зброю. Розуміється, їх квартири мали бути суворо законспіровані й туди не посилено нікого з ніякими явками. Треба ще зазначити, що саме жінки були звичайно кур'єрами, що доставляли партійну пошту, перевозили нелегальну літературу і т. д. Займалися вони також допомогою ув'язненим членам партії, ходили на побачення, як їх „наречені“ або „родички“, приносили їм „передачі“ (харчі, білизну, тютюн, книжечки), а при особистих побаченнях передавали потаємно цидулки з різними важливими для в'язня відомостями. Допомагали також ховатися партійцям, запідозрілим поліцією, або віткачам. Задля помочи ув'язненим і засланим членам партії організовували гуртки „Червоного Хреста“, що займалися збірками грошей, одержі, ліків, харчів. Розуміється, жінкам, членам партії, доручувалося вести й активну роботу — провадити пропаганду партійних ідей, агітувати поміж населенням та розповсюджувати задля цього партійну літературу, влаштовувати гуртки з розпропагандованих осіб та вести в цих гуртках систематичну освідому працю. Способи ведення цієї роботи були, розуміється, різні, залежно від обставин, але з бігом часу виробилися такі форми партійної роботи по містах. Агітацію й пропаганду проваджено звичайно на т. зв. „біржах“. У вільний від праці час, звичайно вечорами під свято, відбувались на вулицях збірки робітників і робітниць, які проходились хідниками й підчас цих проходів агітатори чи агітаторки провадили відповідні розмови, „обробляючи“ таким способом неофітів та неофіток. А вже серед приєднаних до партії („зorganizованих“) велася систематична освідому праця в партійних гуртках, що збиралися стало в означений час у якомусь конспіративному приміщенні. Це були свого роду партійні школи, де навчали малосвідомих, а то й неграмотних або малограмотних робітників і робітниць не лише партійної „поліграмоти“, але й грамоти в буквальному цього слова значенні, а також українознавства —

української мови, літератури, історії й таким чином робили їх національно свідомими українськими громадянами й громадянками. Такими вчителями були у значній мірі жінки. Коли ми візьмемо під увагу всю цю величезну працю, яку виконували жінки, члени РУП, то зрозуміємо, яку відповідальну роллю відігравали вони в житті партії. І робили це наші жінки самовіддано, без ніякої винагороди. Єдиною для них нагородою була свідомість добре виконаного революційного, партійного обов'язку. А все це була здебільшого звичайна, буденна, „чорна“ робота, така непомітна, не блискуча, але яка ж плідна у своїх наслідках.

Це були, сказав би, революційні мурашки, партійні бджілки, що хоч часто-густо були красунями, але їм не доводилось виблискувати на сонечку, як яскравим метеликам. Їхня робота не давала їм „слави“. Проходила вона в сутінку конспірації. Знали її й належно оцінювали тільки партійні керівники та даний робітничий колектив, де вони мали заслужену популярність і славу.

Так, праця жінок РУП була великим героїзмом, героїзмом, зв'язаним часто-густо з великими невгодами, а то і з ризиком для життя, не кажу вже про ризико арештування й ув'язнення. І не одна з них попадала в царську тюрму, а то й на заслання. Та це їх не лякало. З природи речі це героїство було назверх невидне, а тому ще величнше.

Крім цієї підпільної, підземної праці звичайної, рядової робітничої, що її здебільшого доводилось виконувати жінкам РУП, чимало з них відігравало й значну керівну, а то й ідеологічну роллю, займаючи в партійнім апараті відповідальні становища, як провідні члени важливих партійних організацій. Були між ними визначні, непересічні індивідуальності.

Отож велику пайку досягів РУП мусимо віднести на рахунок саме жіноцтва, головню дівчат, або дружин партійних діячів. Чимало між ними, повторюю, було особистостей небуденних і не одна з них посідає в історії РУП визначне місце, тривало зв'язавши з нею своє ім'я.

Нижче я пригадаю прізвища тих жінок-ерупівок, з якими мені доводилося працювати або зустрічатися. Розуміється, я не міг знати всіх тих, що брали участь у партійній роботі, то ж спис мій буде дуже неповний, тим більше, що деякі імена я таки й призабув. Та поза залізною заслоною перебуває яких 20 колишніх членів РУП, то може хтось із них доповнить мій реєстр. (З вичислених 15-ти прізвищ я знав тільки 12, трьох, зазначених зірочкою, подає мені п. М. Білякова-Юркевич. Ось він за абеткою:

1. Білякова Маруся, заслужена культурно-освітня робітниця, перебувала в одному з таборів у Німеччині, нещодавно приїхала до Америки. Вона була замужем за вдатним діячем РУП, передчасно померлим талановитим Левком Юркевичем, сином відомого укра-

їнського діяча д-ра Йосипа Юркевича, товариша проф. В. Антоновича, Т. Рильського, Бориса Познанського, Костя Михальчука — людей, що покинули ряди польської шляхти й перейшли до народу, серед якого народилися й жили та працювати для якого вважали своїм обов'язком.

2. Гоженко Марія, партійне прізвище „Клеопатра“, була дуже популярною особою в кивській організації. У неї був склад партійної літератури, по яку до неї зголошувалися партійці. Весела, жвава й неабияка красуня, підбивала вона серця багатьох діячів РУП, які змагалися з собою за її серце. Вона вийшла заміж за одного з них, покійного вже д-ра Бориса Матюшенка, та по довгим пожитті вони розійшлися.

3. Голіцинська Катерина, дівочого її прізвища не знаю, партійне — Лоза, була першою дружиною визначного члена партії, проф. Євгена Голіцинського. Це був тип ученої жінки, спокійної, витриманої, майже суворої. В рр. 1903-5 проживала разом із чоловіком у Львові, де брала активну участь у роботі Закордонного Комітету. Вернувшись на Україну за першою російської революції, зайнялася науковою працею, вивчаючи статистику й економію. Перед першою світовою війною, розійшовшись з Голіцинським, побралася з відомим полтавським статистиком Василем Кошмовим, що теж був колись членом РУП, а потім перейшов до Укр. Рад.-Дем. Партії й переїхала разом із ним на працю у Саратовському Губерніяльному Земстві, куди була запрошена на керівницю статистичного відділу того земства, посаду дуже відповідальну. Має вона друковані праці із своєї дисципліни. Писала між ін. в „Українській Житні“ та „Літ.-Науковому Вістнику“, про українські колонії на Далекому Сході (1914 рік).

4. Грінченківа Настя (1884—1909), донька відомих українських діячів і письменників Бориса та Марії. В 1903-4 рр. перебувала у Львові, де ходила на українські виклади в університеті. Тут оберталася в колі ерупівської еміграції та галицько-української соціалістичної молоді. Була приятелькою красуні Дарки Шухевичівни, доньки проф. Володимира Шухевича (пізніше дружини д-ра Вол. Старосольського), яка надрукувала її некролог у журналі „Наш Голос“ (Львів, 1911, ч. 6—8, квітень-червень, ст. 362—366). Мала Настя великий вплив на молодих галичанок, що гуртувалися в „Кружку українських дівчат“. Майже весь свій час віддавала Настя на працю для „Закордонного Комітету“ РУП, займаючися влаштуванням кольпорту та вироблюванням паспортів для товаришів, що мали переїздити кордон. Весною 1905 р. вернулася у Київ та відтоді вже цілком упірна у партійну роботу. Працювала серед робітників іконостасного цеху й серед „прикажчиків“, себто крамничних робітників, у Києві, потім у Полтаві і взагалі на Полтавщині, далі знову в Києві, де була й заарештована та в'язнена. Перестудившись на

Чи можемо йти в одній лаві?

(Зі стор. 11.)

спортові площі і плавальні, а може й виїздять на літо до рідні. А наші нидіють впродовж року у тисних мешканнях — ковчею вивести їх у літі на свіже повітря. А головне не тільки фізичне скріплення. Цілий рік діти проводять у чужомовній школі і мало зустрічаються з ровесниками українцями. Як гарно могли б вони провести літо в рідному гурті, навчилися б пісень та послухали гугірок.

Оця невдача вже знеохотила наших. Декілька навіть відскочили від праці — мовляв там не розуміють. Я так не дивлюсь на те й далі працюю. Але все продумую над тим, як це можна б погодити. Сама я не маю дітей. Але мені здається, що на нашу дітвору треба б звернути тепер найбільшу увагу.

Однак і співпраця у відділах СУА дуже важна річ. Новоприбулі жінки не сміють стояти осторонь. Приїхало вже багато активних жінок що на скитальщині виявили свої організаційні здібності. Всі ми тут важко працюємо. Але все можна знайти хвилину часу на сходити, хочби в ролі пасивного члена.

А коли хто знеохочений певною невдачею, або каже, що „нас не розуміють“, можна б створити окремий відділ Союзу Українок Америки. Правда, цей відділ спочатку не буде мати великих спомог. Самотужки новоприбулі не поставлять вакаційної оселі.

Та з часом скріпимось ми та і зможемо переводити в життя наші плани.

Головне, щоб ми знову ввійшли у громадське життя. Із заложеними руками сидіти не можемо. **Новоприбула.**

партійній роботі, дістала скоротечні сухоти, які ї звели у перелчасну могилу цю незвичайно здібну, енергійну, працювиту, а разом жваву жінку. (Вона була дружиною „тов. Цукера“ — Миколи Сахарова, одного з діяльних членів партії, що згодом перейшов до рос. соц. дем.). Працювала Настя й пером, головню перекладаючи з чужих мов. Дещо друковано в журналі „Нова Громада“, яку редагував її батько, а звітти виходило й окремою відбиткою.

5. **Дорошенківна** Тетяна, за мужем Пашкевичева, моя рідна сестра. Займалася партійною роботою в Лохвицькому повіті на Полтавщині. За розповсюдження літератури Р. У. П. була арештована і в'язнена. Померла трагічно, попавши під авто (1937 р.).

6. **Євзерова** Естера, гарненька жидівочка, активна діячка РУП, працювала в київській організації.

7. **Жук** Анна, дівоче прізвище Неділько, партійне тов. Галля. За революційно-партійну роботу була арештована й сиділа в київській в'язниці на Лук'янівці. Вийшовши з тюрми, переїхала до Львова, де вийшла заміж за визначного партійця Андрія Жука, відомого кооперативного діяча, основника й члена президії „Союзу Визволення України“, а потім радника українського посольства у Відні (1918—1920 рр.).

8. **Корольова** Олена. Енергійна діячка РУП, працювала в Києві; в рр. 1907-9 була відповідальним видавцем і редактором українського соціал-демократичного тижневика „Слово“, що його редагували С. Петлюра, М. Порш та В. Садовський. Писали в ньому між ін. Д. Донцов, А. Жук, я та інші. Має Корольова і наукові праці. В „Записках“ Укр. Наукового Товариства в Києві, т. VIII, поміщена її розвідка „Поділ українського народу на групи дорослості за переписом 1897 р.“ Корольова вийшла заміж за дуже популярного в партійних колах катеринославського робітника Івана Романченка (парт. прізвище Гармидер), що був пізніше політкомісаром в армії УНР.

9. **Кохановська** Олександра, дівоче прізвище Яновська, партійне Кохінхіна, може тому, що справді була подібна до хінки. Дуже популярна особа в Полтавській Організації Партії. Була за мужем за службовцем губернського земства Миколою Кохановським, теж відомим партійним діячем. У їхньому мешканні завжди можна було здибати когось із партійних товаришів, у них переховувалася й література.

10. **Лівицька** Марія, дружина президента УНР. Андрія Лівицького, що був провідним членом РУП, жерманічем Лубенської Організації по виїзді з Лубень Миколи Порша. Дівочого її прізвища не знаю. Була дуже енергійна і вперта у своїх поглядах. Належала до лівого крила партії, що стояло в опозиції до центру, чоловім представником якого був її чоловік.

11. **Романович** Наталія, українська письменниця, дружина визначного партійного діяча, члена Закордонного Комітету

РУП, пізніше міністра Центр. Ради, Михайла Ткаченка, відомого в партії під прізвищем Хвиля. Відійшовши від партійної роботи, Романович-Ткаченко займалася літературною, писала оповідання й повісті, була постійною співробітницею „Літер.-Наукового Вістника“ (від року 1905 до р. 1918 включно), брала участь у часописі „Промінь“ (1917), „Червоний Шлях“ (1923—1927). Окремою книжкою вийшла її збірка „Життя людське“, накладом видавництва „Січ“ у Черкасах, 1918 р. — Народилася Романович 1884 р. у Сквирі на Київщині.

*12. **Скляревська** Зіна працювала в Київській Організації.

13. **Солохненко** Софія, знана під здрібнілим імям „Соня“, мила й гарна людина, працювала в київській організації. Була за мужем спершу за Миколою Поршем, видатним діячем та ідеологом РУП (другою його дружиною), потім С. Пастернака, директора Всенародної Бібліотеки України, зліквідованого большевиками після упадку українізаційного курсу.

*14. **Чайковська** Катря, дуже визначна партійна діячка-пропагандистка.

*15. **Шумицька** Маруся, працювала в київській організації.

*

Я вже не пригадую прізвищ тих непартійних панночок, що за мого перебування в полтавській організації активно допомагали партії, переховуючи партійний архів, печатки та літературу. А їх кожна організація мала подостатком. Дуже можливо, що сестри або дружини тих чи інших ерупівців брали участь у партійній роботі, як, напр., сестри братів Мазуренків, Василя й Віктора, що обидва належали до РУП, дружина діяльного ерупіста Бориса Матюшенка — полтавка **Маруся Кучерявенко**, що померла в Празі в 1945 р. Знаю напевне, що вона була на засланні за революційну діяльність. Припускаю, що належала до РУП бодай у її початках, бо тоді був у партії й її брат Аркадій, який згодом перейшов до укр. рад.-демократичної партії, не погоджуючися з соц.-дем. напрямком РУП. Так само мабуть брала участь в РУП і друга полтавка — **Шаревська**, дружина колишнього члена РУП Юстия Шаревського (імени її й дівочого прізвища не пригадую). Її чоловік покинув РУП теж з тієї самої причини, що й Кучерявенко, але симпатизуючи з соц.-рев. ідеями через брак у тім часі українських есерів перейшов разом із жінкою до російських есерів. Здається мені, що до РУП були причетні лубенки **Ганна Супруненко**, авторка непоганих поезій, що їх містив у тому часі „Літ.-Наук. Вістник“, і красуня **Катерина Шаревська**, не родичка згаданої вище, але сказати напевно не могу.

Кінчаючи, мушу на цьому місці згадати й за одну галичанку, Дарку Шухевичівну, ширину приятельку Насті Грінченківни. В 1903-5 рр. Дарка була дуже помічна в роботі РУП, допомагаючи Закордонному Комітету. Між ін. вона перевозила на собі до Києва літературу РУП, не боячися зв'язаного з цим ризика. Дарка під верхнім одягом була ціла обгорнена партійною бібулою. Згодом вийшла вона заміж за відомого галицько-українського соціал-демократа, визначного громадського й політичного діяча та вченого, проф. Володимира Старосольського. Лиха судилася їй доля. Большевики, прийшовши до Львова в 1939 році, арештували й вивезли на Сибір її чоловіка, а потім запротюрили в Казахстан і її з донькою та сином, де вона, як кажуть, і скінчила своє бідолашне життя.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 4 відділу СУА.

Дня 17. лютого відбулись річні збори Жіночої Секції Українського Демократичного Клубу, 4 відділу СУА в Нью Йорку.

Голова п. Корпат відкрила збори, вітаючи приярних членок. Після перчитання протоколу, п. Бенцаль, делегатка на Зізд Українського Конгресового Комітету, що був у Вашингтоні, подала цікавий звіт із зїзду. З черги вибрано п. Катерину Стефанович для переведення зборів, яка покликкала урядничок до річних звітів. Пані Е. Корпат, голова, заявила, що вона старалась по своїй змозі вести успішно працю, що відділ 4 улаштував: свячене, св. Миколая, Новий Рік, пущення та кілька чайних вечорів, щоб придбати фондів на організаційні й народні цілі. Скарбничка п. Барщевська ствердила, що по усіх видатках 1949 року, в касі зостається ще поважна сума гроша. Рекордова секретарка подала, що збори скликувала кожного місяця, на яких перчитувано Вісті з Централі, поміщені в „Нашім Житті“, та переводжено в життя намічені Централєю вказівки. Просила членок приходити численніше на збори. Кореспонденційна писарка займалась поладженням листування товариства та писанням карток-запрошень на збори, а теж помагала в імпрезах. Пані Бенцаль, лідерка відділу, заявила, що заступала відділ при всіх нагодах та старалася про добро товариства.

З уділенням урядові вотум довіря, приступлено до виборів. На прохання членок старий уряд згодився зостатися в такому складі: П. І. Бенцаль, лідер; Е. Корнат, голова; А. Латішевська, місто-голова; М. Ленчук, рек. секр.; К. Стефанович, коресп. секр.; К. Барщевська, касієрка.

По виборі пані Корнат подякувала в імені всіх вибраних за довіря та просила дальшої співпраці. На внесок п. Корнат рішено виасигнувати з каси на такі цілі: на видання творів Л. Українки 50,00 доларів, до Централі: вкладка 20,00, організаційний фонд 5,00, помічна канцелярійна сила 10,00, вкладка до СФУЖО 4,00, Народний Фонд Конгресового Комітету 25,00, Допомоговий Фонд 10,

ного з цим ризика. Дарка під верхнім одягом була ціла обгорнена партійною бібулою. Згодом вийшла вона заміж за відомого галицько-українського соціал-демократа, визначного громадського й політичного діяча та вченого, проф. Володимира Старосольського. Лиха судилася їй доля. Большевики, прийшовши до Львова в 1939 році, арештували й вивезли на Сибір її чоловіка, а потім запротюрили в Казахстан і її з донькою та сином, де вона, як кажуть, і скінчила своє бідолашне життя.

Обеднані Організації Нью Йорку 5,00, Рідна Школа св. Юрія 25,00. На майбутнє рішено уладжувати забаву бінго 2 рази в місяць, а членки доложать усіх старань дати краще підпертя для організації.

Марія Ленчук, секр.

БРОНКС, Н. Й.

Річні збори 8 відділу СУА

Дня 3. грудня 1949 відбулось річне зібрання СУА, яке відкрила голова п. Єва Корпало молитвою. Секретарка п. Хомів перчитала протокол, почім вибрано п. А. Юзуму председателькою до переведення річних зборів. Секретарювала п. М. Гелета.

Перша здавала звіт голова п. Корпало, яка дякувала усім членкам, що співпрацювали з нею, а далі секретарка п. Хомів, касієрка п. Бобецька, п. Лайтнер і п. О. Вусс.

Від контрольної комісії п. п. Марія Ригель і Гелета заявили, що всі книжки відділу знайшли в найкращім порядку. Також говорили про свою працю надзирательки хворих п. п. А. Ерет і М. Стравс.

Приступлено до виборів. П. Дзума предложила, щоб перевибрати старий уряд, що приявні прийняли однодушно.

Наш відділ торік придбав 478,71 доларів з уладжень, як Стріча Нового Року, Свято Матері, бінго, уродинні і весільні забави.

На цей рік вибрані: Єва Корпало голова, Олена Вусс заст., Єва Хомів рек. секр., Марія Гелета фін. секр., Марія Бобецька кас., Марія Ригель і Марія Гелета контрольорки, А. Ерет і М. Стравс надз. хворих.

Голова п. Е. Корпало, приймаючи наново провід у товаристві, заохочувала членок до дальшої щирої праці і співпраці з нашою Централєю СУА.

Торік були такі виплати нашого 8 відділу СУА: річна вкл. до Централі 20,00 дол., канцелярійний фонд 5,00, резервовий фонд 5,00, організ. фонд 5,00, Укр. Допомоговий Ком. 10,00, Укр. Конгресовий Ком. 20,00, на сироти 20,00, „Наше Життя“ 20,00, малювання церкви 25,00, радіо-програма 25,00, парада в Нью Йорку 15,00, Червоний Хрест 15,00, квіти до Божого Гробу 15,00, для хворих членок 50,00, книжка Лесі Українки 12,00. Разом 262,00 долари.

КЛІВЛЕНД, ОГАІО

Річне зібрання 30 відділу СУА

Річні збори 30 відділу СУА у Клівленді відбулись 18. грудня 1949, при численній участі членок. Голова Катерина Мураль відкрила збори і прочитала програму зборів. Потім привітала присутніх членкинь, а зокрема нових членок, які вписались або прийшли вписатись до нашого відділу. Потім рекордова секретарка перчитала протокол з цілого року. Фінансова секретарка і касієрка здали своє справо-

здання з цілого року. Контрольорки заявили, що переглянули книжки і знайшли все в порядку.

Голова Катерина Мураль заявила, що наш Союз Українок має належати до Америкен Федерейшен оф Віменс Клубс. Прийнято це одностайно. Вона опісля подякувала всім урядникам за щирю працю, а членкам за поміч і співпрацю та любов для Союзу Українок Америки.

Відділ 30 СУА уладив віче, на якому було зібрано 440 доларів на наших скитальців в Європі і інші підприємства, як день батька, пикник, карт парті. З того призначено на такі цілі, як на хворих членкинь 115 дол., на школу в Клівленді 100, для наших скитальців у Клівленді 100, українським танцюристам 15, на Конгресовий Комітет 40, на „Наше Життя“ 25, річна вкладка 20, помічна сила 10, організаційний фонд 5, резервовий фонд 5, на ювілейну книжку і фотографії 33, дар для церкви св. Петра і Павла 5, для церкви св. Володимира 5, на ювілейну книжку 10 доларів. Відділ 30 уладив „шавер парті“ для наших скитальських жінок; зібрано було 170 доларів. Було вислано делегатку на четвертий Український Конгрес, який відбувся у Вашингтоні, 60 дол.

Новий уряд на 1950 рік: Голова Катерина Габривська, заступниця голови Катерина Мураль, ректордова секретарка Марія Фецачин, фінансова секретарка Софія Лазука, касієрка Анастасія Коберська, контрольорки Марія Федик і Ева Лялюк. Делегатки до Злучених Організацій Емілія Доброс і Катерина Фецачин, делегатка до Народного Дому Марія Федик, доглядачки хворих Анна Купчик і Юлія Якуб'як. Збори відбуваються в останню неділю в місяці, в 4. годині пополудні. Хто наступний? Ставайте в ряди Союзу Українок Америки!

Марія Фецачин

НЮАРК, Н. ДЖ.

Річні Збори Союзу Українок в Ньюарку, Н. Дж.

Загальні річні збори Союзу Українок, 28 відділу СУА, відбулися 12 січня у приміщенні Союзу в домі Української Централі. Звіт з діяльності склала голова товариства п. Анна Настюк. Вона сказала, що працю треба вважати зовсім задовільною. Найкращим доказом цього може бути стан каси. З касового звіту, довідуємося, що за минулий (1949) рік було 3,573.21 дол. прибутку, з різних підприємств, балів, пікніку, базарів, а також із членських вкладок. Витрат було на \$2,719.80.

Ньюарк положений близько такого великого переселеного осередку як Нью Йорк, знайшовся самозрозуміло безпосередньо в самому осередку переселеної акції. В цю акцію був вповні заангажований і нюарський відділ Союзу Українок. Коли приходять транспортні, наші членки, як п. Залепська, Линч та інші; виїждять до кожного корабля та забирають тих, по яких ніхто не зголосився.

Завдяки проф. Каскову улаштовано в Централі переходовий пункт, через який перейшло 69 осіб. Членки приносили новопривезені харчі, одяги, помагали при шуканні мешкань, а відділ давав підмоги, пезички та в багатьох випадках платив за мешкання. Загально, витрачено на ту ціль коло \$500. Крім цього, ідучи назустріч закличові Союзу Українок Америки і СФУЖО у справі допомоги вдовам і сиротам, нюарський відділ СУА спроваджує власним коштом 4 вдови з дітьми для яких уже задалегідь підшукується мешкання і працю.

У травні відділ СУА уладить імпрезу, з якої прибуток призначено на потреби Централі СУА у Філадельфії, з нагоди 25-ліття існування.

При виборі нової управи одностайно перевибрано попередню голову п. Анну Настюк. Склад Управи на цей рік такий: заступниця; голови п. п. К. Кузьма і Слободюк. Касієрка п. Присяжна, заступниця п. Цяпка. Секретаркою вибрано Олену Гординську, її заступницею п. Ольгу Загебайло. До Контрольної комісії п. п. Богданна Осадца і Анна Вінник. Комітет господарський: п. п. Вінник, Максимич, Сокальська, Галко, Буряк і Стахура. Комітет імпрезовий: п. п. Кордуба, Гординська і Папроцька. Чотири членки вибрані до відвідування хворих членкинь: п. п. Цяпка, Кузьма, Федчишин і Гординська. Загальне число членок є 98, в тому 38 новопривезених. Хоча відділ не дуже великий, як на Ньюарк, але він зумів під проводом своєї голови п. Настюк налагодити успішно гармонійну співпрацю.

На загальних зборах, ухвалено такі виплати: На річну вкладку до Централі у Філадельфії \$20, організаційний фонд \$5, конвенційний фонд \$10, пресовий \$25, помічна сила \$15, на видання творів Лесі Українки \$30, фонд Матері й Дитини \$10, СФУЖО \$10. Разом \$125. Крім цього ухвалено виплатити \$50 на допомогу інвалідам в Зальцбургу і \$100 на цілі Українського Конгр. Комітету. Особливо фонд будови школи в Ньюарку, отримав суму \$250.

Нюарський відділ СУА виконує на своєму терені потрібну і незаступну роботу, яку вповні оцінити може тільки той, хто знає, скільки потреб має наше суспільне життя в Америці.

Олена Гординська

ДІТРОЙТ, МИШ.

Вшанування пам'яті Л. Українки

Дня 19 лютого, 23 відділ СУА уладив святочний вечір для вшанування пам'яті Лесі Українки, а що на цей день усі залі були зайняті, то пані Батрин, членка 23 відділу, згодилася дати свою дуже велику пивницю, що є влаштована як світлиця. До того ще вивішено прибраний рушниками портрет Лесі Українки та уставлено столи й крісла, коло яких засіли численні гості й членки СУА.

Пані Марія Ясінська, голова, відкрила вечір промовою та покликала паню Дужу, дружину доктора Дужого, яка дала

дуже добрий реферат. Потім п. Ольга Кахній деклямувала. З черги промовляла пані Козак, дружина артиста Е. Козака. Вона згадала, як щиро прийняли її українці в Дітройті, та що вона подивляється їхнім надбанням церков, народних домів, клубів та організацій, за що їм належить велике признание.

Далі панна А. Королишин говорила про непорозуміння між новими й старими імігрантами, яке воно шкідливе для одних і других, та закликала обі сторони доложити всіх старань, щоб ці справи наладити вирозумінням і пізнанням себе взаємно. Пані І. Козаченко говорила, як ми приймали нових імігрантів, як запрошували їх на наші імпрези, як приймали бандуристів, та як приїхали одного дня 58 людей та жінки робили старання, щоб їх улаштувати й прийняти.

Пані Черига привітала пань Дужу й Козак та запросила новопривезених вступати до відділу Союзу Українок Америки. Вона зазначила, що, на жаль, ще не багато вписуються, але вірить, що як тільки вони трошки забезпечать своє буття в новому світі, то прийдуть до нас, бо вони жінки з громадським виробленням і розуміють вагу організації. СУА, одинокі українська жіноча організація в Америці, працює з народом і для народу. Сила СУА — є сила народу.

Пані комітетові подали каву і домашнє печиво, і почалась товариська гутірка. Тут пані Козаченко сказала, що цілком улаштовано цього свята є теж подати інформації про видання творів Лесі Українки в англійському перекладі і що Союз Українок Америки видає ці твори з нагоди свого 25-літнього ювілею. Буде це дарунок СУА для українського народу, а теж на те, щоб наша найславніша поетка стала відома широкому світові. СУА хоче цим спричинитись до поширення української літератури й культури. Вона завізвала приватних помігти Централі СУА в цім важкім завданні не тільки словом поширення цієї інформації, але теж і датком, скільки хто може. На цей заклик зложили пані: Черига 2,00 дол., а по 1,00 дол.: М. Ясінська, Слупецька, Кахній, Недвідь, Тащук, Козаченко, Кіщук, Батрин, Новак, Братусь, Польова, Торбі, Добридень, Ярема, Королишин, Козак, Собашко, Сирило, Шкрибило, Лишак, Кміцінська, Дужа, Седорик, Грошко, Мацієвська, Ващук, Кольська, Гардек, Зданкевич, Зілінська, Стисловська, Стружовська, Вороняк, Нежда, Копко, Гнатюк, Мельник, Васюнек, Дворчин; Н. 50 ц. По заплаченні витрат вечора вислано до Централі 25,00 дол. на видання творів Лесі Українки.

Після прийомної гутірки і відспівання гімну СУА всі розійшлися домів у дуже доброму настрою.

В імені 23 відділу складаю щирю подяку всім жертводавцям, а пані Батрин хай Бог дасть здоров'я за її працю, бо вона зо своїми синами багато потрудилася, щоб нам було приємно в її домі ці сходинок відбути.

Марія Черига, секретарка.

ДІТРОЙТ, МИШ.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Відділ 37 Союзу Українок Америки, що носить ім'я Лесі Українки, влаштував святочну академію в честь цієї визначної письменниці і поетки. Відбулась ця академія в неділю, 26 лютого, в аудиторії Українського Народного Дому. Програма була справді величавою і гідною імені Великої авторки.

Комітет свята до якого входили Марія Градовська, Ю. М. Шустакевич, Анастасія Волкер, Александра Небоженко, Катря Гевлак і Оля Мараз, справді мав щасливу руку у доборі матеріалу і персоналу до виконання такої програми. Сама поява пані Людмили Івченко, яку запрошено з Нью Йорку на святочний реферат, надала в цій незвичайній хвилині окремого значення концертній програмі. Промовниця у сорокминутній промові представила нетітки повне трагізм життя поетки але її літературну працю, з якої саме набіраємо погляду, що поетат Лесі Українки це не тільки сильний дух у немічному тілі, але це та вічна боротьба між поривами і кволістю, це безупинна війна супроти гнету, це полет і змагання до кращого і вищого. Гарно і легко промовляла пані Івченко і гарно й легко було її слухати.

Велику частину програми виконала поема Лесі Українки „Гришниця“ у дтох частинах — пролог і скарга, а передано цю поему у сценізованій формі. І насувається питання: Хто ж є ця Гришниця? Кого мала авторка на думці, коли писала цю поему? Поетка не згадує ані одним словом про Україну або український народ. Кого ж тоді вона мала на думці — Польщу, Німеччину чи може Росію? Ні, напевно ні! На думці в неї була тільки Україна, що стогнала під гнетом Росії. З поеми бачимо, що Україна зважилась подумати скинути російський гніт. І скинула! Та думала, що стане на вільний, кращий ґрунт. Та сталося якось інакше. З того перевороту виїшла інша потвора, а Україну, цю Гришницю, ограблено, одурено. Тепер її судять і добивають. Такого звороту подій авторка не сподівалась. Вона вірила..., що такий переворот вийде на добро Україні.

Поему цю виконали: знана вже з декляматорських виступів Ю. М. Шустакевич і новопривезена пані Іванна Дацко, яка теж багато разів рецитувала на концертах.

У програмі бачимо як солістку нову співачку, Людмилу Савченко, в якій симпатичний меццо-сопран. Вона співала три композиції до слів Лесі Українки: „Не співайте мені цієї пісні“ Січинського, „Зелені Гори“, Балтаровича, і „Горить моє серце“ Лопатинського. Авторкою була на пані Оля Дубрівна, студентка університету Вейн.

Перший раз ми почули поему Лесі Українки в англійському перекладі Персивала Канді „Рімайндер ту а Френд“, яку виконала ще одна студентка університету Вейн, Ірена Янчак. У цій поемі авторка старається викликати в душі поневолено-

го народу відпорність, бунт і спротив супроти гнету. Молоденька декламаторка цілим серцем старалася передати ідею поетки.

Звичайно наші концертні програми переладовуються вокальними продукціями (соля, хори, дуети) але цим разом комітет свята вніс новість, якою був виступ Тараса Губіцького, що дав сольову продукцію на своїй віолі. Віоля, це старша сестра скрипки. На свої соля Тарас Губіцький вибрав клясичні речі, а саме: Хорал Баха, потім як присвяту новопривітаним українцям — „Дніпрова пісня” свого власного укладу. Далше „Французькі мелодії” Марсіса і „Джамаїкан Румба” Бенджаміна. Остання була мало ефектовна, та зате, перша і друга були велими побажані; а віоля в руках Губіцького звучала повно і маестатично.

Слід згадати, що концертну програму коротким словом відкрила Анастасія Волкер, а закінчила Ю. Шустакевич. Вкінці треба признати, що святочна академія в честь нашої поетки була дбайливо підготована і старанно виконана. Великий образ Лесі Українки, який малював Роман Марас ще в році 1938, прибрано лавровим вінцем і освітлено електричною лампадою. Він стояв на підвищенні; у глибині сцени посеред рослих живих пальмів. На столику накритому вишивкою, під образом, в українській вазі золота пшениця знаменувала символ обильного жнива на полі української літератури, згідно пера Лесі Українки.

Жалко, що було мало публіки і велика аудиторія аж надто говорила про байдужість українського громадянства супроти рідної культури. Вступ з огляду на місцеві страйки і безробіття був за добровільними датками, і це була добра воля святочного комітету, що йшов назустріч громадянству. Але як бачимо, громадянство часом невдячне. А шкода, бо концерт був гарний і гідний піддержки.

М. Діброва

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річний Звіт Тов. ім. Лесі Українки, 37 від. СУА.

Переглядаючи Наше Життя, бачимо на його сторінках річні звіти відділів СУА і нашу господарку жіночу, яка дає нам знати, як українське жіноцтво живе і працює. Товариство ім. Лесі Українки бажає подати до відома про свою скромну господарку.

Нам вельми залежить, щоб довершити видання творів Лесі Українки в англійській мові і в цім напрямі ми працюємо. Досі наш відділ придбав уже двісті доларів на це видання і сподіваємося що придбаємо більше. Та вертаючися до річного звіту, бажаємо подати, що за 1949 рік відбулися в нашому відділі три менші вечірки. Ми зазначаємо, що наш відділ спірається виключно на малих імпрезах, проте, робимо добру і корисну роботу.

Ці три імпрези, це традиційний Літературний Вечір в честь Лесі Українки, Фільмовий Вечір

і звичайна кісткова забава для рбзривки. Поза те відбулися в нас девять загальних зборів і три окремі самого уряду. Часом наші збори переводяться дуже цікаво, особливо коли між нами є сестри з нової імміграції, тоді все оживе, вони несуть нас на рідну нашу тему українства, яка домінує понад все. В нашому відділі є коло десять членок роджених в Америці, інші що прибули сюди вже дорослими, тому розвивається дуже часто цікава розмова. Показується, що ці „наші” американки таки стараються розгадувати українську справу. Вони знають, що колиб Україна була вільною державою, тоді не було б причини нею журитись, і через те саме вони, як діти вільної Америки, бажають вільного життя і правління для України того „старого” краю, з якого виїшли їх батьки. Ми прийшли до висновку, що дискусії у справі українства виходять зовсім природно, ніхто їх не форсує, ніхто їх не підготує. Вони виходять у нас за голосом серця і тоді всі висказуються американським вільним словом, свобідно, так як їм серце диктує і тому такі розмови бувають щирі і правдиві.

З напливом нової імміграції напевне піднесеться культурний рівень по відділах СУА і більш конструктивна праця. Тому радіємо тим що нові іммігрантки починають вступати у наші відділи. Вертаючися до активності в нашому відділі, бажаю зазначити, що наші членки допомагають у загальній громадській діяльності, як домога новопривітаним, Український Конгресовий Комітет і репрезентація української культури перед американцями.

Матеріальний прибуток за 1949 рік з імпрез, вишивок, вигравок та місячних вкладок, був 306 дол. 59 ц. З цього вислано на такі цілі: На сироти о Європи 10 дол., на українських студентів 10., на поміч новопривітаним 60 дол., на твори Лесі Українки в англ. мові 90 дол., на Американський Червоний Хрест 10 дол., на будову Інтернаціонального Інституту 10 дол. Усі матеріальні зобов'язання до Централі СУА 42 дол. 55 ц., ювілейний дар для Філії в Дітройті 10 дол. Вислано теж дві пачки з поживою і одну з убранням до Європи для потребуючих.

Це був би фінансовий звіт за 1949 рік, бо досі так так водилася по всіх відділах СУА і в нашому теж, що було важно, скільки і на які цілі даний відділ жертвував, отже фінансовий звіт означає теж жертви на народні і культурні цілі. Між іншим бажаємо сказати, що наш відділ невеликий членством. Число членок уже від самих початків оснування важиться між дванадцять і двадцять. Між дванадцять і п'ятнадцять активні, ходять на збори і цікавляться справами нашої організації. Інші не є ще в силі виробити собі своєї власної opinii, чи їм належати до відділу чи ні. Вони і хотіли б належати і люблять організацію, та все ж заглянуть на один два мітинги, а потім якісь труднощі і невігоди їх задержують і

знесу на час перестають інтересуватися справами нашого відділу. Проте, решта членок не зважають на погоду, чи зима, чи тепла, далеко чи близько, хвзко чи по грудях, дощ, сніг, це вже речі про які наші членки не думають і бачать тільки справи, які там на мітингу мають бути обговорені і виконані, щоб робота йшла і життя організаційне продовжалося. Збори у нас відбуваються точно кожного місяця, у другий четвер. Збираємось по домах своїх членок, тримаючи азбучний порядок.

На річних зборах вибрані: голова відділу п. Анастасія Волер, заступниця голови п. Марія Градовська. Писарка і касієрка п. п. Ю. Шустакевич і Александра Небоженко, zostались надалше при своїх урядах. З приємністю зазначаємо, що уступаюча голова п. Доня Стефанія Демрей, була при урядуванні два роки і тому наше товариство цю дорогою складає їй сердечну подяку за її старання й услуги для нашого відділу. При цім вітаємо нововибрану голову п. Волер і заст. голови п. Градовську та бажаємо їм і цілому нашому урядові витривалості у праці. Маємо надію, що нові наші урядниці постараються вести корисну працю для добра цілої нашої організації.

Тов. ім. Лесі Українки,
37 відд. СУА.

БОФФАЛО, Н. Й.

3 25-літнього ювілею

Заходом рідні і членок 49 відділу Союзу Українок Америки в Боффало, 18 лютого влаштовано на церковній салі св. Николая велику несподіванку для довголітньої та працюючої членки п. Анастасії Лютої, з нагоди ювілею 25-ліття подружного життя. Цей ювілей вшанували своєю приязністю багато рідних, приятелів і знайомих. Чимало із них промовляли складаючи побажання ювілятам.

Від 49 відділу СУА, його голови п. Анна Сайчук промовила щиро, привітала п. Анастасію Люту з нагоди її ювілею та подякувала їй за щире співпрацю в організації. Пані Сайчук додала побажання дідлатися щасливою хвилиною коли то усі ми зможемо працювати на своїй, вільній самостійній Україні. Вкінці вона вручила ювілятці срібний образ як дарунок від 49 відділу СУА.

Вчасі забави п. Снайчук піддала думку переведення збірки на пресовий фонд „Нашого Життя”, офіційного органу Союзу Українок Америки. Збірку перевели пані Мелет і Снайчук. Датки свої зложили: п. Лютий 2.00 дол.; по 1.00 дол.: Стефанюк, Каспер, Вовк, Т. Новосядла, Н. Новосядла, Бень, Грищай, Блакита, Шмігельський, Нефки, Децик, Мельник, Вітрова, Фурлет, Лаврівський, Боднар, Уліник, Снайчук, Сукмановський. Дрібними 6.00 доларів. Разом \$27.00, які переслано до Централі СУА.

Анна Снайчук, голова

Приєднуйте нових передплатників для вашого часопису — „Наше Життя” —

Відділи СУА для ЗУАДК

Перша і 20,000-на жертва від відділів СУА

Дня 13 березня, централі ЗУАДК у Філадельфії вислала посвідку („ресіт”) з порядковим числом 20,000, який був виставлений на 10 дол. що їх прислав 8 відділ Союзу Українок Америки у Бронксі, Н. Й., як річну членську вкладку. Свою членську вкладку прислав відділ СУА у Бронксі з таким листом що його передаємо як доказ високопатріотичної і громадської постаєи нашого жіноцтва:

„Посилаємо вам нашу річну вкладку на 1950 рік 10 дол. і бажаємо при тому доброго щасливого року, щоб Бог милосерний допоміг якнайбільше число наших братів скитальців спровадити до Злучених Держав, до нашої дорогої другої батьківщини, Америки, щоб ми всі могли тут щасливо жити й помагати нашим бідним братам і сестрам, які при своїх злиднях вже забули, як Боже сонце виглядає. Нехай Господь благословить Вашу працю.

Предсідниця Єва Керпало”.

Цікаво, що першим жертводавцем на Злучений Український Американський Допомоговий Комітет була теж зорганізована клітина українського жіноцтва, Союзу Українок, 50 відділ Союзу Українок в Болтимор, Мд., який прислав 17 серпня, 1944, першу членську вкладку 10 дол. Щасливою була рука українських патріотичних жінок, що перші поспішили з допомогою. 10 доларова пожертва Союзу Українок відділу із Бронксу завершила квоту 687,413.65 дол. (по день 13 березня, 1950), яка вплинула досі до ЗУАДК за час його існування.

Екзекутива ЗУАДКомітету сердечно дякує своєму „Ювілятові”, 8 відділові Союзу Українок у Бронксі, та при цій нагоді висловлює надію і певність, що й цим разом знову українськї жінки матимуть „добру щасливу руку” — для Комітету й українського народу, для добра якого ЗУАДК працює, і що тепер посиляться знову швидшим темпом і розмірами пожертви на Допомоговий Комітет та збільшаться ряди його членів, які своїми вкладками є підвалиною його екзистенції і добродійної діяльності.

Автобіографія жінки, що воліла смерть

ніж поворот до Світів

Оксана Косенкіна: „СКОК НА ВОЛЮ“.
Видання в англійському перекладі з російської мови у видавництві Дж. В. Липпінгат Компані, Філадельфія і Нью Йорк.

Сензаційний скок з вікна совітського консулату в Нью Йорку учительки дітей совітських дипломатів в Америці потребував пояснення. Подія, що станула на короткий час в осередку світового зацікавлення, дістала багато коментарів і з уваги на протибольшевицьку пропаганду, і наслідком фантастичної видумчivosti; залюблених у сензації американських репортерів, але для вдумливої людини це все не вистачало. Цим можна й пояснити появу книжки, що до свого випуску здобула рекламу як ні одна велика книжкова поява.

До читання юєї книжки приступаємо з задалегід поставленим питанням: Чому? Що було причиною трагічного скоку на волю совітської вчительки, яка здобула спочуття всього культурного світу? Тому — хоч це і не роман і не цікавий репортаж — стараємося із зацікавленням читати розповідь про життя пересічної совітської громадянки від її дитинства, що припадало на щасливі для неї останні роки панування російського царя, через молодість і першу любов, що розвивалася в бурхливий час революції, аж до переживань під совітським режимом, який з однієї сторони знищив її родинне життя, забіраючи її чоловіка — колишнього офіцера, з другої сторони наділив її довірям виїхати закордон, пізнати свободу та скористати з неї, хоч через такий розпучливий крок.

Книжка поділена на дві частини: перша — це спомин з переживань на терені Росії, чи згодом Совітського Союзу та друга — це переживання у совітській дипломатичній колонії в Нью Йорку. Авторка спокійно розказує про своє щасливе дитинство в козацькій сім'ї і як ту життєву ідилію перервала бурхлива хвиля революції. У важкі воєнно-революційні часи доводиться їй переживати і голод і скитання, як і взагалі усім тоді мешканцям великих просторів, зайнятих полум'ям революції. Звичайним способом зміняє місце побуту та старається пристосуватись до нових совітських обставин на становищі вчительки, не зважаючи на втрату чоловіка, якого совітський режим заслав з уваги на його офіцерський стан. Косенкіна описує школу, нарікає на брак релігійного виховання, змальовує рівночасно важкий матеріальний стан країни наслідком переведення соціалізації, що й дуже відбивається на шкільній молоді. Про молодь, яку виховує, говорить із серцем, навіть про ту яку виховує вже закордоном. Припадок, якого сама авторка не може пояснити, вмсжливив їй виїзд закордон і тут знайшлась вона в гурті дипломатичних совітських представників. Попадає в сіль постійного зацікавлення і шпигування і ця атмосфера зроджує в неї остаточно постанову втікти звідти на волю. Лише непевність і страх перед добре відомою совітською системою не дозволяє їй виконати ту постанову негайно і треба було аж розпучливого стрибка з вікна, щоб це рішення остаточно перевести в життя.

Хто шукав би у книжці прямої протибольшевицької пропаганди, чи критики совітського режиму — цього там не знайде. Це лише спокійна розповідь про життя, може й навіть з пропущенням всяких дразливих моментів, яких авторка могла не доглянути, а — може — із самого сорому промовчала. Насувається, зрозуміло, порівняння з книжкою Кравченка. Та Кравченко вишколений у комуністичних догмах — і тому вміє знайти аргументи, щоб їх збивати. За те книжці Косенкіни більше довіря. Який жах мусить уявити собі кожний у тій країні, коли пересічна її громадянка, пізнавши свободу, воліла смерть ніж поворот до неї.

У книжці багато прихильних висловів про Україну, про український народ, про українську культуру. Авторка не признається до ніякої нації, але спочуває Україні. Може це і краще. Створює загальний образ совітської людини, якої думку про волю та визволення підтримує пам'ять про все те, що почула в дитинстві про Україну. Книжка цікава, кому цікавий побут під совітським режимом. Вставками про Україну актуалізує ще й українське питання. Тому із спочуттям і прихильністю — хоч названа випадком з Кравченком, не з відкритими руками — прийняла її авторку українська громада.

На маргінесі цієї книжки варто пригадати, що у нас є своя сензаційна публікація про переживання в совітській тюрмі, яку варто видати й поширити. Сама особа автора колишнього головного редактора великого українського львівського щоденника „Діло“, д-р Івана Німчука, якому призначено було безпосередно зацікавитись з тим найбільшим лихом, яким є совітська тюрма, говорить за себе. Скільки у цій публікації правдивих і передуманих рядків про совітську дійсність. Видається, що ідеологічна і політична боротьба проти большевизму ще не виїшла на правильний шлях, коли така мемуарна поява не знаходить ні передкладчика ні видавця. (от)

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В Нашому Житті за березень, в дописі тов. Жіноча Поміч, відділ З СВА в Нью Йорку імена п. Мей Балаш і Еви Кобзар були неправильно подані.

(Дітройт, Миш.).

У виказі коляди 31 від. СВА на видання творів Лесі Українки пропущено через помилку, що п. Методій Іванчук дав 3,00 дол.

ЦЕРКОВНІ РИЗИ ПРИКРАШЕНІ УКРАЇНСЬКОЮ ВИШИВКОЮ

На знімці бачимо перед і плечі ручно вишитого фелона і стихаря. Також образ Богородиці з Дитятком на руках у пишнім обрамуванні „полуботівського“ взору, вишиті хрестиком і стебнівками у красках червоній, жовтій і чорній. Розміщені по цілому фелоні у ритмічному порядку декоративні мотиви того ж самого узору в формі грецького хреста з проміннями замикані прекрасно ручно вишивана борта. До того стихар з білого льняного полотна вишитий на придолі широким узором з хрестовими мотивами. Все це творить прекрасну цілість пишних церковних ризів своєрідного характеру. Ризи виконала Кооператива „БАЗАР“ у Філадельфії.

ПОМЕР АВТОР „КОЛГОСПУ ТВАРИН“

20. січня. помер у лондонському шпиталі на 40. році життя англійський письменник Джордж Орвел (справжнє прізвище Ерік Блейр). Українські читачі знають Орвела завдяки його гумористичній повісті „Колгосп тварин“, що появилася в українському перекладі в Німеччині. В цій повісті автор описує з гумором комуністичну диктатуру в Совегах. Написана ця повість так правдиво, що багато українців вірило, що Орвел це псевдонім якогось українського письменника. Завдяки комуністичним заходам були заборонили продавати цей український переклад у Баварії, а в Регенсбургу українські кіоскарі продавали „з-під поли“

Орвел хворий від довшого часу на сухоти по дорозі до шпиталю писав повість „бестселер“ „1084“ Ця фантастична повість описує терпіння людей під британською диктатурою в 1984 р.

Із давніших повістей треба згадати „Давн енд Авт ін Паріс енд Лондон“, „Бурмес Дейс“, „Ди Ровд ту Віген Пір“, „Ди Лайон енд ди Юнігорн“

Мин. року Орвел оженився у шпиталі з 30-літньою Соною Бравнел. Вона є співробітницею журналу „Горайзен“.

Освіту здобув в Ітоні (в Англії), служив у британській

поліції в Бурмі (Індія) 1922-27 і боровся проти генерала Франка в еспанській громадянській війні. В другій світовій війні служив у східнім штабі британської радіо-служби. Був також учителем.

Приставання з дітьми — це найкраща рада на те, щоб завжди бути щирим і не губитися у фразах. В. Гегелер

Нові Рекорди ДО ГРАМОФОНУ

Свої і чужі люблять їх слухати. Христос Восрес, Ангел воляше. — Чуеш, брате мій. Ой видю село. Хор Сурма. 3 рек. \$2.37. Запорожець за Дунаєм, спів і оркестра. 4 рек. \$3.16. Бандуристи: Пісні і танці, як: Дівчинонька по гриби ходила. Ой Ти, ня, ня. Стукала. 4 рек. \$3.16. — Соля й орх.: Ой не шуми луже. Та не жаль. Дивлюсь я на небо й інші. 3 рекорди \$2.37. Всі 14 рекордів (з пересилкою) за 10 доларів.

Повіщі рекорди зареєстровані в Україні. Тут перевидані. Наклад невеликий. Замовляйте сейчас, щоб мати чого послухати і гостей забавити. Посилайте Моней Ордер, або десятку в реєстрованим листі.

Адресуйте:

SURMA
11 East 7th Street
New York 3, N. Y.

Р. С. Маємо на складі Рекорди Хору „Бурлака“ з Лондону. Дзвони, Птичий хор, Почаївська Божа Мати, Страшний суд і інші. 4 рек. \$9.00. Пісня Херувимська (Екстенія зо Сл. Божої, Углицького) в додатку до Лондонського сета рекордів.